

Amerika membalarının ortaya attıkları iddia **Hitlerle Stalin arasında 6 maddelik gizli anlaşma varmış!**

Amerika ajansı: "Anlaşmaya Japonya da girerse dünyanın yeniden taksimine teşebbüs edilmesi beklenebilir,, diyor

Rus - Alman anlaşması

Neuyork 18 (Hususi) — United Pres bildiriyor:

«İstihbaratımıza göre Hitler ve Stalin arasında gizli bir anlaşma mevcut olduğu meydana çıkmış bulunmaktadır. Altı maddeli ihtiva eden bu anlaşmanın dördüncü maddesine göre Almanya ve Rusya kendi nüfuz muntakalarını aralarında tesbit ve bunlara müteakiben riayet etmeyi taahhüd eylemişlerdir.

Japonyanın da bu anlaşmaya girmesi ihtimalinden bahsedilmektedir. Bu takdirde dünya haritasının yeniden tanzimine teşebbüs edileceğine hükmolunabilir!»

Slovakya'da isyanlar

Almanlar Pragda da 10.000 kişi tevkif ettiler

Belgrad 18 (A.A.) — Havas :

Bratislavadan bildiriliyor: Alman başkumandanlığı, Slovak ordusunun terhisini istemiştir. Filhakika geçen Perşembe günü Bratislava'da yeni bir asker isyanı vukubulmuş ve Alman sübaylarına itaat etmek istemiyen 2.000 asker silahları alınarak hapsedilmiştir.

(Devamı 3 üncü sayfada)

Sovyet ve Alman orduları dün Brestlitovskda karşılaştılar

İngilterede resmi bir tebliğ neşredildi, Rusyanın hareketi tenkid olunmakla beraber ilanı harb kararı beklenmiyor

Rus gazetelerinin neşrettikleri harita

Alman ordusu işgal ettiği bazı Leh şehirlerini Ruslara terk için geri çekilecekmiş

Sovyet ordusu Macar ve Litvanya hududlarında

Londra 18 (Hususi) — Leh topraklarında şarktan garba yürüyen Sovyet ordusu ile garbdan gelen Alman ordusunun ilk kntaları bugün Brestlitovskta karşılaşmışlardır. Bu karşılaşmanın samimi tezahürata vesile olduğu bildirilmektedir.

Sovyetlerle Almanların işgal ettikleri arazi ortasında küçük bir Leh devleti vücutte getirilerek buna iki hükümet arasında tampon vazifesi gördürüleceği hakkındaki şayialar devran etmekte berdevamdır.

Sovyetlerin Izvestiya gazetesi bugün bir harita neşretmiştir. Bu haritada garbi Ukranya ve garbi Beyaz Rusya, Brestlitovsk - Luov - Rütanya hattından itibaren Sovyet topraklarına ithal edilmiş olarak gösterilmektedir.

Rigadan Röytere bildirildiğine göre Sovyet kıtaatı Vilyana varmıştır. Peşte de cenubda aynı ordunun Macar hududuna geldiğini haber vermektedir.

Danmarkada çıkan Politiken gazetesi şu haberi veriyor: (Devamı 3 üncü sayfada)

Bombardıman edilen bir Leh şehrinin hali

Leh Başkumandanı ve hükümet erkânı Rumen toprağında

Leh Hariciye Nazırı Rumanyada bir toplantı tertib etmek istedi, fakat Romen hükümeti izin vermedi

Leh Cümhurreisinin boyannamesi

Bükreş 18 (Hususi) — Cenubu şarki Lehistanında, Romanya hududuna yakın Kutu kasabasında muvakkace yerleşmiş olan Leh hükümet erkânı, bütün nazırlar ve yüksek rütbeli memurlar da dahil olduğu halde, bu sabah Romanya hududunu geçerek Çernauti kasabasına gelmişlerdir.

Leh ordusu Başkumandanı Mareşal Smigly Rids ve erkânı harbiyesi de 36 otomobilin mürekkebi ayrı bir kafilde halinde Çernauti'ye muvasalat etmişlerdir.

Leh hükümet ve ordu erkânı öğleden sonra Çernautiden Bükreşe hareket etmişlerdir.

Romanya hükümeti Rumen topraklarında her hangi bir siyasi faaliyeti yasak etmiş olduğundan dolayı mülteci Leh ricallinin yanında Paris veya Londraya hareket edecekleri anlaşılmaktadır. Bunların orada faaliyetlerine devam edecekleri zannolunmaktadır.

Leh hariciye nazırı Bek bu sabah saat 11 de Çernautide Varşovadaki kordiplomatlığı bir toplantıya davet etmiştir. Fakat Rumen hükümeti müsaade etmediğinden bu toplantı yapılamamıştır.

Romanya hükümeti ayrıca bir tebliğ neşrederek Leh hükümetinin ricası üzerine mülticilerinin Rumen topraklarına girmelerine müsaade edildiği ve Rumen topraklarında siyasi faaliyette bulunmalarını hakkında kendilerine kat'ı tebliğ yapıldığını bildirecektir.

(Devamı 3 üncü sayfada)

Varşova hâlâ mukavemet ediyor

Şehre verilen mühlet bitti, ve askerî harekât yeniden başladı

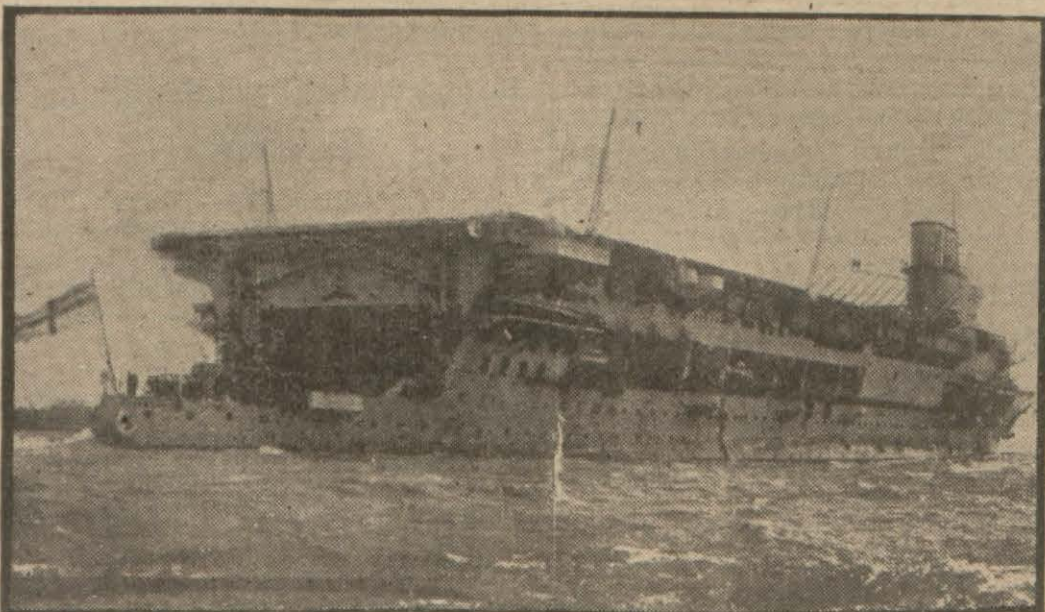
Londra 18 (Hususi) — Varşova hâlâ mukavemet etmektedir. Bugün Varşovada askerî makamlarla sivil halk arasında şehrin teslim edilip edilmemesi meselesinde ihtilâf çıktı. Şehrin bir ihtilâle müncer olduğu bildirilmişse de bu şayia tahakkük etmemiştir.

Askerî harekât tekrar başladı

Londra 18 (Hususi) — Berlinde bildirildiğine göre, Varşovanın teslimini iğni müzakere etmek üzere beklenen Leh murahhası gelmediğinden Alman kuvvetleri Varşovaya karşı

(Devamı 7 nci sayfada)

Bir İngiliz tayyare gemisi Alman denizaltıları tarafından batırıldı

(Courageous) ta yyyare gemisi

Londra 18 (A.A.) — Amirallik makamı «Courageous» tayyare gemisinin batışını teessüfle bildirmektedir. Gemi, bir Alman tahtelbahiri tarafından torpillenerek batırılmıştır.

İstihbarat nezareti, bu geminin geçen Ağustosta ihtiyat filoya alındığını ilâve etmektedir. Bu sebeble mürettebatının adedi azaltılmıştı. Harbin başlangıcındanberi «Courageous» bir çok hizmetlerde bulunmuştur. Gemi, vapurları Alman tahtelbahirlerinin taarruzları (Devamı 3 üncü sayfada)

Sovyet Rusya Romanyaya tekrar teminat verdi

Moskova 18 (Radyo) — Alman enforsasyon büronun Bükreş muhabiri bildiriyor: «Romanyaya bağlı olduğu ittifak muahedesinin icabı olarak, Lehistan yardım etmemele mükellefi. Fakat Rusların üstüste vaki müteaddid teminatı neticesi kat'ı bir bitaraflik idamesine karar vermiştir.»

Resmi tebliğ

Bükreş 18 (A.A.) — Başvekâletten tebliğ edilmiştir:

17 Eylül günü Polonya hâdiselerinin hususî şerait dahilinde cereyan etmesi ve Polonya hükümetinin devlet reisi ve nazırları için Romanya hükümetinden melce istemesi ve bunların Romanya topraklarına iltica eylemekte bulunması, Romanyaya şimdiki muahariblere karşı aydî mutlak bitaraflik hatı hareketinin takdibi lüzumunu göstermiştir. Hükümet bütün vatanperverliğiyle memleket hududlarının müdafaaasına nezaret etmekte devam eyleyecektir.

(Devamı 3 üncü sayfada)

Vindsor Dükü Garb cephesindeki İngiliz ordusunun kumandanı

Londra, 18 (Hususi) — Vindsör Dükü, Korgeneral rütbesinde yakında Fransadaki İngiliz kuvvetlerinin kumandasını deruhde edecektir.

Kral, kardeşinin bu yeni vazifesini tasdik etmiştir.

Son Postanın denizci muharririnin facia etrafında yazdığı makteleyi 5 inci sayfada bulacaksınız!

Hergün

İngilterenin müşkülü

Yazan: Muhittin Birgen

H iç şüphe yoktur ki İngilterenin başında büyük müşkülât var. Bu müşkülâtın derecesini anlamak ve bugün İngilterenin sırtına yüklenmiş olan yükü ölçmek için şunlara dikkat etmek kâfidir: 1914 te dünyanın bütün büyük kuvvetleri - ve hattâ birçok ufakları da İngiltere ile birlikte Almanya'ya karşı harbediyorlardı. Halbuki, bu defa, bunların, Fransadan maada, hepsi de muharebenin haricindedirler. Hattâ büyük bir askerî kuvvet olan Rusya, Lehistan, Fransa bulunuyor. Şimdiki halde yükün en büyük kısmı, İngiltere ile Fransanın sırtlarına yüklenmiştir. Avrupa'ya nisbetle vaziyet böyle olduğu gibi, Asyaya nisbetle de İngiltere rahat değildir. Rusya ile anlaşmış olan Japonya, hiç olmazsa Çin sahasında, şimdi İngiltere ile daha sert konuşma imkânına sahiptir. İngiliz filosunun büyük bir kısmı Avrupadan ayrılamaz. Bu halin ne kadar devam edeceği de malûm değildir. Japonya, Uzakşarkta serbest kalmış sayılabilir.

Zannederek İngiltere, bütün son iki asırlık tarihinde hiçbir zaman bu kadar müşkül bir vaziyet içinde bulunmuş değildir. Harbi uzatmak, onun en kuvvetli bir silahıdır. Fakat, bu silah, bugün iki tarafı da keser bir silah halini almış görünüyor: Harbi uzatmak, büyük ihtilalleri yaklaştırmak manasını da ifade eder. Bunun için, harbi uzatmak bir derd, uzatmamak da başka bir derddir. Bu derdlerin içinden nasıl çıkılacak? İngiltere, en ziyade kendisine tevcih edilmiş olan düşmanlıklara karşı nasıl göğüs gerecek? Bu, öyle bir meseledir ki onun halini, bizim bu küçük aklımız temin edemez.

★

Bununla beraber İngiltere silahsız değildir. İngilterenin büyük kuvvetleri, oyunda kullanılacak mühim kozları vardır. Meselâ, denizler üzerindeki geniş hakimiyetini kimse inkâr edemez. Deniz yolları üzerindeki hakimiyet, uzatılacak bir harp içinde üçüncü bir silah değildir. Gene meselâ, İngilterenin enternasyonal siyaset sahasında yapabileceği birçok manevralar vardır. Bu manevralar sayesinde İngiliz devleti, kendisine yeniden yeniye dostlar ve menfaatler temin edebilir.

Bunlardan başka, İngilterenin hürriyet içinde en mükemmel bir inzibat teminine kadir, yüksek terbiyeli halk ve münevverler kütlesi, başlıbaşına bir mukavemet kuvvetidir. Tehlikenin büyüklüğü nisbetinde salabetini artırmaya kadir olan bu kuvvet, beklemesini, sabretmesini, mahrumiyetlere katlanmasını çok iyi bilecektir. Uzatılan bir harp içinde zamandan istifade bakımından pek büyük bir ehemmiyeti haiz olan bu hususî kuvvet, bu sinir salabeti, hiç şüphesiz, bütün muharibler arasında en yüksek derecesine yalnız onda bulunur. Belki, harp uzadıkça ve denizaltı muharebesi ilerledikçe, İngiltere dahi, 917 de olduğu gibi çok müz'ic devirler görebilir. Fakat, İngiliz milleti, böyle devirlere rağmen bile sinirlerini sakin tutmayı, pusulayı şaşırılmayı çok iyi bilir. Zamanın kendisi için daha iyi çare bulacağına kani olmaktan ileri gelen bu ruh kuvveti, belki de bu harbin en büyük silahıdır.

Hülâsa, bu harbi uzatmak ve bu sayede onu mutlaka kazanmak için İngilterenin elinde burada hepsinin sayılması uzun sürecek olan çok mühim vasıtaları ve imkânları bulunduğu şüphe edilemez.

★

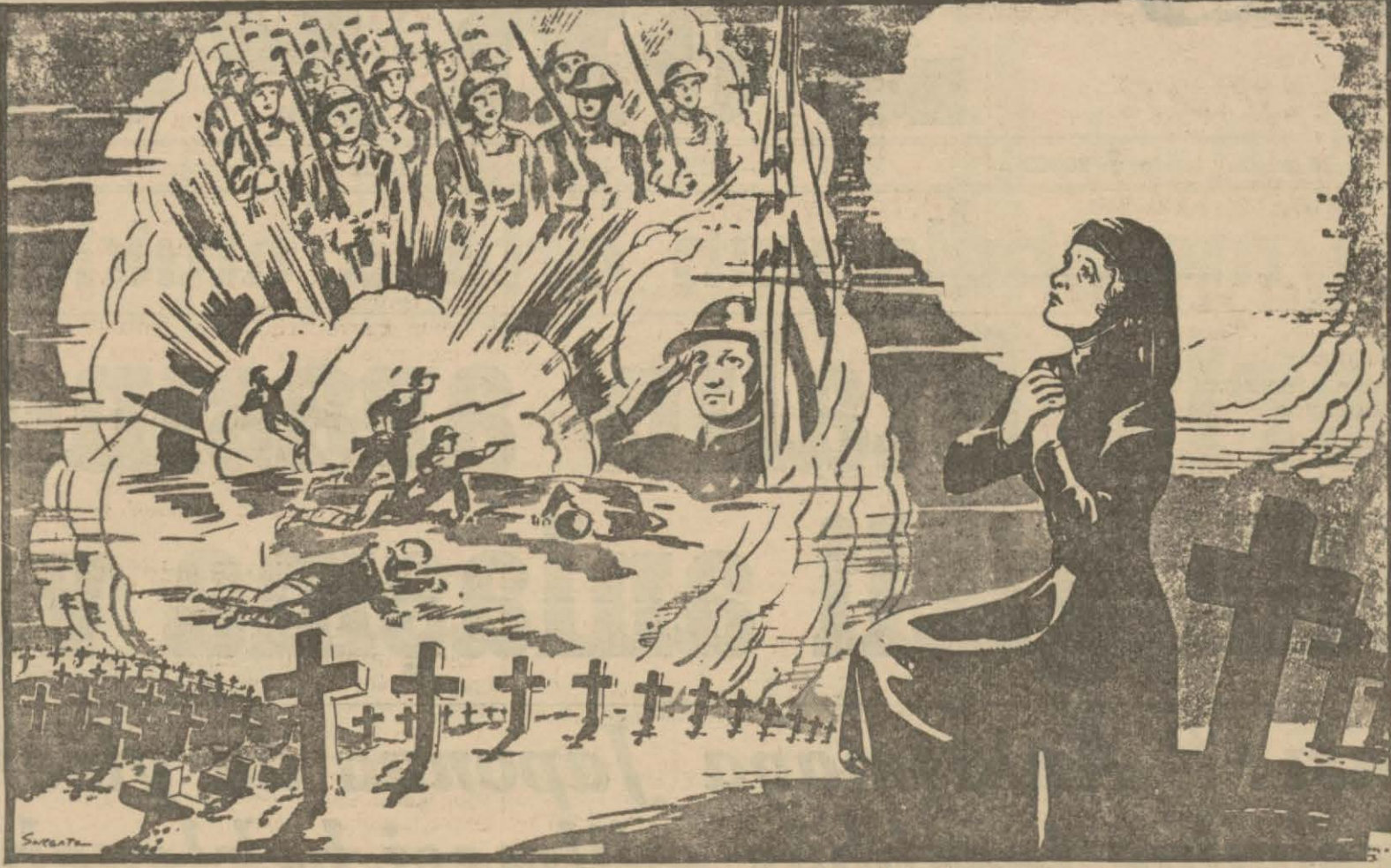
Fakat, bütün bu imkânlarla rağmen, surasını teslim etmek lâzımdır ki, bu günkü vaziyette, İngiltere, 914 harbine nisbetle birkaç defa daha müşkül şartlar içinde bulunuyor. Bu şartları en çok ağırlaştırıcı bir sebep de Almanya ile Fransa arasındaki vaziyettir. Almanya, Fransayı kazanmak için elinden gelen herşeyi yapıyor. Eğer harp, mutlaka uzatmak yoluyla kazanılmak kaç edeceğe Fransa'nın bugünkü işi sonuna kadar götürmeği kabul edip etmeyeceği şüpheli olur. Uziyacak bir harbin bütün Avrupayı ihtilâllere sürüklemesi ihtimali yok değildir. Böyle bir ihtimalden İngilterenin o kadar korkmıyacağı muhakkak, belki memnu dahi olacağı muhtemel bulunmasına rağmen, Fransa böyle bir ihtimalle karşı lâkayd kalamaz. Bunun için, İngiltere, bir gözle Fransa'nın gidişini de takib etmeğe mecbur olacaktır.

İngiltere müşkülden korkmaz; onun sırtı çok yük taşıyıcı elbet mütehammildir. Fakat, bu memleketin bu defa hal etmeğe mecbur olduğu müşkül, 914 teki müşkülden çok farklıdır. O kadar farklıdır ki bu yüke omuz verme cesareti ancak İngiltere gibi bir memlekette bulunabilir.

Ben Almanyanın askerî kuvvetini Çihan Harbinde çok iyi gördüm. Bunun çok yüksek bir kuvvet olduğuna inanı-

Resimli Makale:

Hirs, kin, korku..

İnsanda hirs, kin, korku olmasaydı bu zamanından evvel mes'uliyetini arayıp tesbit etmenin sırası henüz gelmedi, fa- açılmış sıra sıra mezarları görmeyecektik. Son faciannın kat gelince bu üç kelime yazılacaktır: Hirs, kin, korku!

SÖZ ARASINDA

Gaz maskelerini Yanlarında taşıyan Londralılar

Yeni harp, Londranın çehresini tamamiyle değiştirmiş görünmektedir. Bütün İngilizler, her nereye giderlerse gitsinler bir kutuya yerleştirdikleri gaz maskelerini yanlarında taşımaktadırlar. Resmimiz, meşhur Westminster Abbey kilisesine giden İngilizleri gösteriyor.

Fakat, İngilterenin, medenî kuvvetine de çok inananlardanım. İngiliz politikası son senelerde çok yanlış yürütmüş, çok aldanmış olmakla beraber, İngiltere ne mütemadiyen hata eder, ne de hatada ısrar etmesini sever. Dönüp dolayı, kendisine ya harble, yahud da sulhle bir çıkacak yol bulur.

Bununla beraber, büsbütün yeni ve hiç beğenilmeyen şartlar içinde cereyan eden bu harbin değil sade akıbeti, hattâ geçireceği safhalar hakkında dahi herhangi bir hüküm vermek, insan kafaları için mümkün değildir. Neticeyi görmek için yaşamaktan ve beklemekten başka çare görmüyorum!

Muhittin Birgen

İSTER İNAN, İSTER İNANMAI

Geçen yıl Fransız erkânıharbiyesi Fransız gazetecilerine Majino hattı üzerinde bir tetkik seyahati yaptırmışlardı. O zaman bütün dünya harp uçurumunun kenarına kadar geldikten sonra nasılsa kurtulmuştu. Fakat buna rağmen Fransaya ne kadar kuvvetli bir emniyet hattının arkasında müsterih bulunduğunu anlatmak bahis mevzuu idi.

Gazeteciler hattı geçtiler. Tabii yazılmasında mahzur olmayan kısımları yazdılar, bugün okumamız gibi hatırımdadır.

Hattın yanbaşına kadar geldiğimiz halde bir tek noktaya bile göremezsiniz, kendinizi sürülmüş, ekilmiş bir buğday tarlasında sanırsınız, dediler.

Aradan zaman geçti, bugün Almanlar başta olmak üzere

İSTER İNAN, İSTER İNANMAI

bütün dünya teslim ediyor ki, Majino açılmaz bir hattır.

Fakat acaba onun karşısındaki Alman hattı ne halde? Dün Paristen çekilmiş bir telgrafta okuduk:

— Sigfrid hattının bombardımandan evvel çekilmiş fotoğrafları bombardımandan sonra çekilmiş fotoğraflarla mukayese edildiği zaman hattın acele yapılmış kısımlarının kötü malzeme kullanmak yüzünden ateşe fazla mukavemet edemediği anlaşılmıştır, deniliyordu.

Belki doğrudur, belki değil, hakikatî ancak istihkâm hattının içinde bulunanlar bilirler. Fakat Fransız istihkâm hattı, üzerine gelindiği zaman dahi görülmeyecek bir şekilde yapılmış ise Almanların kendi istihkâmlarını fotoğrafı alınabilecek şekilde yapmakla akıllılık etmiş olacaklarına:

Hergün bir fıkrâ

Gaz maskesi takan adam

Yüzüne gaz maskesi takmış bir adama rasladılar. Merak ettiler.. Hiç bir tehlike yokken ne münasebetle maske takıp sokağa çıkmıştı. Merak edenlerden biri kolundan yakaladı:

— Bu maskeyi neye taktınız?

Maskeli adam cevap verdi:

— Kendimde biraz rahatsızlık hissetmişim, doktora gittim. Doktor hava tebdilî tavsiye etti. Havayı değiştirmek için başka bir yere gitmek pahalıya mal olacaktı. Gaz maskesini takmayı tercih ettim.

Varşova radyosunda çalınan cenaze marşı

10/11 Eylül gecesi, Londradan kısa dalgalı Varşovayı dinleyenler, spikerin şu sözlerini heyecanla duydular:

«İstasyonumuzun etrafında müthiş muharebeler oluyor. Pencerelerimizden Alman ordularının ilerlediklerini görüyoruz. Fakat istasyonumuz sonuna kadar dayanacaktır.»

Son nefsimize kadar neşriyatımıza devam edeceğiz. Lütfen diğer haberlerimizi almak için radyolarımızın başından ayrılmayınız.»

Makinelitüfek yayılım ateşile bir müdet susan spiker üç defa:

— Varşova istasyonundan musiki neşriyatı vereceğiz! diye tekrarladı, sonra:

«Ana yurdda ve haricte bulunan Polonyalılar, birlesiniz, ülkemiz ezeli bir düşmanın istilasına uğramıştır!.. diye ilâve etti.

Aradan biraz geçince de:

— Şimdi musiki programımızı dinleyeceksiniz. Burası Varşova radyosu... Orkestramız Sopenin cenaze marşını çalacaktır.. dedi ve meşhur marşın nağmeleri havada akıslendi. Marş bittikten sonra, spiker:

— Tekrar ediyorum. Yarın bu saatte gene bizi dinleyeceksiniz derken, radyodan bir başka sesin:

— Naçotzi.. (geliyorlar) diye haykırdığı işitildi.

Bu sesler uzaklaşırken, radyodan topoların, mitralyözlerin tarakkaleri aksetti.

İngilterede çocuklara Mahsus Gaz maskeleri

İngilterede iki buçuk yaşından yukarı çocuklara mahsus gaz maskelerinin bir hususiyeti, bir göz yerine iki gözü olması, ve maskelerin cildi tahriş etmemesidir.

Tomas Mannın kardeşi evlendi!

Kardeşi Tomas Mann gibi bir muharir olan Heinrich Mann, Fransız riviyesinde Emmy Kroger isminde bir Alman kadınla evlenmiştir.

Kışlada futbol

İngilterenin futbolun yurdu diye anıldığını bilirsiniz. Bugün silah altına alınmış olan İngiliz delikanlıları buldukları kışlarda tedarik ettikleri bir toplu gene futbol oynamaktan vazgeçmemekte, yalnız bu sefer muntazam golpostlar yerine, tayyare hücumlarına, bombardımanlara Marşı kullandıkları kum torbaları koyarak bu zevklerini tatmin etmektedirler.

Sözün kısası

Günün Muhaverelerinden

E. Ekrem Talu

K ulaklar kırıştı, kafalar muharebe havadislerinin uğultularıyla dopdolu, gündüz gazetelerinin haberlerinden tabellâ büyüklüğünde sütun başlıkları yapıp ta gece yarısı ortalığı velveleye veren el ilânları bile yürekleri hop hop oynatmada.

Nasıl ki ayların on hikâyesinden dokuzu ahlâk üzerine ise, insanların da yüz lâftından doksan dokuz buçuğu muharebeye dair.

Emnim ki, görülen rüyaların ekserisine top, tüfek, tayyare, bomba karşılıyor. Leh-cemizde bile, dikkat ediyorum, bir fark hâsıl oldu. Bilhassa teşbihlerimizde, tasvirlerde harb terimleri kullanılıyor.

Dün, Maçka travayının sahanlığında şöyle bir muhavereye şahid oldum:

— Birader! Allah seni inandırsın! Tam bir hafta gözlerimizi uyku girmede.

— Neden?

— Başımızı yastığa koymuyor muyuz, dört koldan hücum başlıyor. Haydi, kalk! Yak elektrikli..

— Ey?

— O zaman da, önceki mübarekler fermada. Hep birden saldırıyorlar. Tepemizde, vızır vızır! Derken mukabül taarruz geçiyoruz.

Saatlerle bir mücadele Ne faydası var? Kafirleri püskürttün sanıyorsun, tekrardan yatağa giriyorsun.. arası beş on dakika geçiyor, bir hücum daha. Helâk oludak adeta.

Kayınvalde tutturdu: «İlle buradan çıkılmaz! Başımızı alıp dağlara gidelim; daha iy olur!» diyor.

Ellerinin, tâ derinliklere işlemiş kirinden demirci, sobacı yahud ki çilingir olduğu anlaşılan gömleklî, orta yaşlı bir Ermeni bu muhavereye, benim gibi kulak misafiri oluyordu.

İçinde uyanan merakı tatmin etmek arzusunun şiddetine rağmen bir türlü sormaya cesaret edemiyor, kara parmaklarının arasındaki sigaray: emip duruyor, boyuna da yutkunuyordu.

Nihayet dayanamadı. İş diplomatığa vurarak, serancamını nakleden adama hitablat: — Afedersin.. dedi, zatını bir yerden tanıyacığım ama..

Öteki, döndü, acalıb acalıb baktı. Bu pejmürde kılıklı çilingir azmanı ile nereden nereye aşınacağı olabildi? Herif, onun bakışlarındaki bu manayı sezdi. Kuruzmuş. Az evvelki ifadesinin aykırılığını tadile kalktı.

— Geçen kış, zobalarınızı ben kurmuşum acap?

Derdini döken, «olabilir..» manasına dudaklarını büktü. Ermeni kızgânını yapmıştı, gene:

— Afedersiniz! dedi. Teminden aynattığınız lafları istemeyden diğnemiş isem iççime merak olmustur. Acap Yevropadan yeni geliyorsunuz? Almanya'da, yoksam Leyistanda idiniz?

Muhatabı irkildi.. şaşkın şaşkın cevap verdi:

— Ne münasebet?

— Ne bileyim? Dört koldan hücum ettiler.. enkmeden vızır vızır uçular deyvi bir takım laf ettiniz, ne! Ben de marebeden bahsedorsunuz sanmışım.

Öteki güldü..

— Yok, canım! Muharebe falan değil. Maçkanın arkalarında bir apartmana taşındık ta, oradaki sıvrisineklerle tahtakurularından bahsediyordum!

Bu sefer, çilingir, vaziyeti takdir eden bir adam tavrile başını salladı..

— Ağnoorum. O dediğin, marebeden de beterdir! dedi.

E. Ekrem Talu

Berline giden Japon askerî heyeti

Berlin 18 (A.A.) — Japon generali Teraşu yanında 3 büyük rütbelî subay olduğu halde İtalyadan Berline gelmiş ve istasyonda askerî merasimle karşılanmıştır.

Ankara ilköğretimlerinde tedrisat başladı

Ankara 18 (Hususî) — Ankarada bütün ilköğretimler bugünden itibaren tedrisata başlamışlardır.

Toprak mahsulleri ofisi Umum Müdürlüğü

Ankara 18 (Hususî) — Toprak Mahsulleri Ofisi Umum Müdürlüğüne 600 lira aylık ücretle mezkûr Ofis idare meclisi reisi Raşid Bigad tayin edilmiştir.

TAKVİM

EYLÜL

Rumî sene 1865	19	Arabi sene 1353
Eylül 5	Resmî sene 1939	Hicrî 1287

SALI

GÜNEŞ		Şaban		İMSAK	
S.	D.	S.	D.	S.	D.
5	44	5	4	04	
11	18	5	9	50	
Öğle		İkindi		Akşam	
S.	D.	S.	D.	S.	D.
Z.	12 08	15 08	18 18	19 47	
E.	5 55	9 28	12 —	1 82	

TEL GRAF HABERLERİ

Sovyet ve Alman orduları dün Brestli-tovskda karşılaştılar

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Bugün Alman ve Sovyet askerleri şefleri, Polonyanın nasıl takdim edileceğini kararlaştırmak ve yeni Sovyet - Alman hududunu tesbit etmek için Brestli-tovskta mühim bir toplantı yapacaklardır.

Alman ve Sovyet hükümetlerinin müşterek beyannamesi

Berlin 18 (A.A.) — Resmi tebliğ: Polonyadaki Alman ve Rus kışının vazife ve hedefleri hakkında aslısı sayılara mahal kalmamak üzere, Alman ve Sovyet hükümetleri aşağıdaki hususu bildiriyorlar: «Bu kışın hareketleri, Almanya ve Sovyetler Birliği menfaatlerinin çarpışabileceği veyahud Alman - Sovyet ademi tecavüz paktının ruh ve mefadinin muhalif olabileceği hedefler takib etmektedir. Bilakis, bu kışın vazife ve hedefleri Polonyadaki Leh devletinin ihlâlî ortadan kalkması olan nizamın ve barışın tekrar tesisi ve Leh millî letine millî mevcudiyetinin şartlarını yeniden tanzim için yardım edilmesidir.»

İngilterenin neşrettiği tebliğ

Londra 18 (Hususî) — Hükümet bugün bir tebliğ neşretmiştir. Bu tebliğde Leh top - raklarını işgal eden Sovyet hükümetince gösterilen esbabı mucibinin kat'ien varid ol - madığı, Lehistanın aralarında dostane münasebetler cari olan bir devlet tarafından hücumu maruz kaldığını muhakkak bulunduğunu, bu hareketin gayesinin henüz belli olmadığı, İngilterenin her ne olursa olsun Lehistanı karşı giriştiği taahhüdü yerine getirmek üzere sonuna kadar uğraşacağı bildirilmektedir.

İngiliz gazetelerinin neşriyatı

Deyl Telgraf gazetesi bugün Sovyet müdahalesi münasebetle yazdığı bir makalede Leh hükümetinin Sovyet hükümetine fi'ânî harb etmediğini, bu vaziyetin İngiltere ile Fransanın da aynı hattı hareketi takib etmeyecekleri kanaatini tevdi ettiğini söyle - mektedir.

Bugün öğleden sonra çıkan gazetelere göre, Sovyet ordularının Polonyaya girmesi Fransa ve İngilterenin vaziyetinde hiçbir değişiklik yapmamaktadır. Bu iki memleketin yegâne hedefi Hitlerizmin imhasıdır. Bilhassa Ewening News gazetesine göre, Sovyetler Birliğinin kuvvet politikasına iht - hakı, Fransa ile İngilterenin sonuna kadar mücadele azmini ancak takviye edebilir.

Alman ordusu işgal ettiği bazı şehirlerden kaçakmış

Amsterdam 18 (A.A.) — Almanya'da intişar eden gazetelerin bu sabahki nüshaları, Sovyet Rusyanın yeni hudud hattını, Kızıl ordunun ileri hareketi neticesinde meydana gelecek olan hududu çizmektedirler. Amsterdamdaki müşahideler, bazı Alman gazetele - rinin hal hazırda işgal altında bulunan bazı araziyi Sovyet Rusya hududu da - rihine sokmalarından dolayı hayret izah etmektedirler. Ezcümle Dusseldorfer Nachrich - ten, her ikisi de Alman işgal altında bulunan Grodno ve Bialystok'un Vilnonun ve civarındaki petrol muntakasının Sovyet Rusya tarafından ilhak edileceğini tahmin etmek - tedir.

Bu gazete, Rus tevessülünün cenuba doğru daha uzaklara gidebileceğini ve Lubline varabileceğini ilâve etmektedir.

Hiç şüphesiz Alman makamatının rıza ve muvafakati ile neşredilmiş olan bu malû - mata göre Sovyet Rusya ile Almanya arasında Rusyanın Vilnoy' kadar varacak ve Grodno, Bialystok'dan ve Lublin'in biraz şarkından geçecek suretiyle Polonya arazisini işgal etmesine müsaade eden bir itilâf mevcuttur.

Boryslawın etrafında petrol muntakası hakkında hiç bir şey söylenmemektedir.

Şehir ve kasabalarda korunma siperleri kazılacak

Ankara 18 (Hususî) — Dahiliye Ve - kâleti pasif korunma mecburiyetine da - hîl bulunan şehir ve kasabalarda, der - halda dağılmağa müsaid arazi bulunan muntakalarda halka yetecek derecede ko - runma siperleri yaptırılmasına karar ver - miştir. Bu siperler mahallî hükümetçe - de ve müesseselerin memur ve müst - tahdemlerine tahsis olunacaktır.

Ahşab evlerde ve sığınak yapmağa müsaid olmayan yerlerde oturanlar için bağçelerinde, veya civar arsalarda gös - terilecek yerlerde siperler yaptırılacak - tır.

Sovyet Rusya Romanyaya tekrar teminat verdi

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Leh - Rumen hududunda

Cernauti 18 (A.A.) — Polonya - Romanya hududu şimdi Romanya tarafından kapan - mıştır. Hususî bir müsaade olmadıkça bu hu - dudu yedi kilometreden daha çok yaklaşmak mümkün değildir ve hududun üç kilometre içerisinde çok sıkı bir kışat kordonu tesis edilmiştir.

Bükreş 18 (A.A.) — D. N. B. ajansına gö - re, bu sabah Czernduitz'e 250 Leh tayyaresi gelmiştir. Bu 250 tayyare askerî tayyarele - rin en büyük kısmını teşkil etmektedir.

Bükreş 18 (A.A.) — Polonya tayyarelerini takib eden Alman tayyareleri Romanya topraklarına 8 kilometre derinlikte girmiştir. İyi malûmat alan mehafilde beyan olun - duğuna göre biröri ardından üç defa Ru - men hududları bu suretle ihlâl edilmiştir.

Ankarada dün hava korunma tecrübesi yapıldı

Dünkü tecrübe esnasında Ankaradan bir görünüş

Ankara 18 (Hususî) — Bugün şehri - mizde hava hücumlarına karşı ilk pasif korunma tecrübesi yapılmıştır. Tecrü - beye ona çevrek kala verilen alarm işa - retile başlanmıştır ve ilk düdüklere müte - akib halk büyük bir sükûnetle en ya - ul sığınaklara, dairelerdeki memurlar da buldukları binaların alt katlarına sığın - mışlardır. Bütün bu korunma hazırlığı 5 dakika gibi kısa bir zamanda yapıldık - tan sonra şehir tamamen sessiz ve sakin bir hal almış, onu on geçe de 14 tayya -

Japon hükümeti "Avrupa işlerine karışmıyacağız," diyor

Londra 18 (A.A.) — Rus - Japon anlaşması hakkında Tokyo'dan Reuter a - jansına bildiriliyor:

Harbiye nezaretinin salâhiyettar bir memuru, Rus - Japon anlaşmasının Av - rupa vaziyetle hiçbir münasebeti ol - madığını ve Japonyanın şimdiki itilâ - fa müdahale etmek için hiçbir tasav - vuru bulunmadığını bildirmiştir.

Japonya yalnız bu anlaşmanın iki memleket arasında askıda bulunan me - selelerin hallini kolaylaştıracağını ümid etmektedir.

Rusya bitaraf kalacağını hangi devletlere bildirdi?

Moskova 18 (A.A.) — Sovyetler Birliği ile diplomatik münasebetlerde bulunan devlet - lerin Moskovadaki büyük ve orta ölçülerine 17 Eylül 1939 sabahı tevdi olunan Sovyetler Birliği hükümetinin notası aşağıdadır:

B. Büyük elçi, Sovyet hükümetinin Moskovadaki Polony - ya büyük elçisine hitab eden 17 Eylül 1939 tarihli notasının ilâk olarak ilâğ ederken Sovyetler Birliğinin memleketinizle olan münasebetlerinde bitaraflık siyaseti muhafaza edeceğini hükümetinin emrile beyan ile şe - ref duyarım.

Hürmetlerimin kabulü...

İmza: Molotof Bu metin, Almanya İtalya, İran, Çin, Ja - pon, Büyük Britanya, Fransa, Afganistan, Birleşik Amerika devletleri, Türkiye, Fin - lândiya, Bulgaristan, Letonya, Mogolistan, Danimarka, Estonya, İsveç, Yunanistan, Bel - çika, Romanya, Tuva Halk komiserleri cüm - huriyeti, Litvanya, Norveç ve Macaristan müessesilerine tevdi edilmiştir.

Slovakya'da isyanlar

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Zilna'da bu buna benzer bir hâdise vukubulmuştur.

En ziyade serkeşlik edenler en eski sınıflar olduğu için, Slovak millî mü - dafaa nezareti 35 ilâ 40 yaşındaki iht - yatların derhal terhisini emreylemiş - tir.

Belgrad 18 (A.A.) — Havas : Harbin şarkındanberi Slovakya'da ve himaye idaresinde Alman tethişî hüküm sürmektedir.

Prag'da 10.000 kişi tevkif edilmiştir. Bunlar arasında Münih anlaşmasından sonra Slovak başvekil olan Beran, Çek katolik partisinin eski reisi Monsenyör Stak bulunmaktadır. Çek matbuat ser - visinin bütün salâhiyettar şahsiyetleri de tevkif edilmiştir.

Slovakya'da eski Hodza çiftçi parti - sinin birçok erkânı ve Otonomistlerin sefi Sidor'un taraftarları tevkif edilmiş - tir.

İdare memurları halkın işleri ile yakından alakadar olacak

Ankara 18 (Hususî) — Dahiliye Ve - kâleti vâki bazı şikâyetleri nazarı dikka - te alarak vilâyet ve kazalarda idare me - murlarının halkın işleriyle ve dilekleriyle yakından alakadar olmalarını, halka iyi muamele etmelerini, işleri günü gününe görmelerini bir tamimle teşkilâta emret - miştir.

Almanvada halk hâlâ garb cephesinden haberdar değildir

Paris 18 (A.A.) — Emin bir memba - dan öğrenildiğine göre Fransızlar tara - fından yakalanan ilk iki sivil esir, Al - manya ile Fransa arasında harb patladı - ğını bilmediklerini beyan etmişlerdir.

Diğer cihetten Fransızlar ileri hare - ketleri esnasında esir ettikleri Alman askerlerinin ceblerinde İngiliz tayyare - leri tarafından Almanya'ya atılan beyan - neler bulmuşlardır.

Almanya'da şavânı dikkat bir tevkif hâdisesi

Londra 18 (A.A.) — Daily Express, Almanyadaki Yahudi aleyhtarı mücade - lenin şefi Julius Streicher'in Göring tara - fından tevkif ettirildiğini bildirmek - tedir. Verilen malûmata göre, Streicher, Hitler'in müdahalesi sayesinde ölüm - den kurtulmuştur.

Fransız Başvekili cephe

Paris 18 (A.A.) — Başvekil Daladye - nin dün Sar cephesinde ziyaret ettiği ki - şımlar, kışatımızın düşman toprağın - da son günlerde işgal ettiği yerlerdir. Daladye, bütün sınıflardan kışatımızın azmine ve cesaretime şahid olarak ve on - ların kahramanlığının delilini elde ede - rek dönmüştür.

Garb cephesinde

Paris 18 (A.A.) — 18/9 sabah tebli - ği:

Gece bütün cepheye sakin geçmiş, yıl - nız temas kı'aları arasında mevzî bir faaliyet kaydedilmiştir.

Paris 18 (A.A.) — 18 Eylül akşam tarihli Fransız tebliği:

Cephenin muhtelif noktalarında, bil - hassa Sarbrük'ün cenub muntakasında topçu faaliyeti olmuştur.

Deniz kuvvetlerimiz bir denizaltı ge - misine muvaffakiyetli bir hücum yap - mıştır.

Yeni Brüksel elçimiz

Brüksel, 18 (A.A.) — Türkiyenin ye - ni elçisi Nebil Batı, kral tarafından ka - bul edilerek itimad mektubunu vermiş - tir.

Leh ameleli Silezya madenlerini tahrib ettiler

Londra 18 (Hususî) — Almanyada gizli çal - ışıan bir radyonun verdiği habere göre, Si - lezya madenlerinde çalışan Leh ameleleri, madenleri terketmeden evvel bunları tama - men tahrib etmiş ve istifade edilemez bir ha - le getirmişlerdir.

Bu madenlerin yeniden faaliyete geçiril - mesi için bir sene lazımdır.

İstanbul Emniyet şube müdürleri değiştirildi

Emniyet Umum Müdür Muavini Vekâlet emrine alındı

Ankara 18 (Hususî) — İstanbul emniyet müdürlüğü üçüncü şube müdürü Mehmed Tayeri Sinob emniyet müdürlüğüne, İstan - bul emniyet müdürlüğü birinci şube müdür - lüğüne Nevşehir kaymakamı Edib Yavuz, 2 nci şube müdürlüğüne Erzurum emniyet müdürü Nazım Arda, üçüncü şube müdürlü - ğüne Diyarbakır emniyet müdürü Bürha - nettin Tüzün, Kayseri emniyet müdürlüğüne İstanbul emniyet müdür muavini Mehmed Ali, Erzurum emniyet müdürlüğüne 2 nci ş - ube müdürü Nevzat Armağan, Diyarbakır em - niyet müdürlüğüne İstanbul 1 inci şube mü - dürü Ekrem Sanvar tayin edilmişlerdir.

★

Ankara 18 (Hususî) — Görülen idarî lü - zum üzerine emniyet umum müdür muavini Hulûsi Devrimer ve Kayseri emniyet müdür - ü Behçet Kutertan Vekâlet emrine alın - mışlardır.

Bir İngiliz tayyare gemisi Alman denizaltı - ları tarafından batırıldı

(Baştarafı 1 inci sayfada)

larına karşı muhafaza etmekte idi.

«Courageous» un sağ kalan mürette - batı limana dönmekte olan torpido muh - ribleri ve ticaret gemileri tarafından kurtarılmıştır. Muhribler derhal tahtel - bahire hücum etmişlerdir. Tahtelbahi - rin tahrib edildiği zannedilmektedir.

«Courageous», bu tip gemilerin en eskilerinden biri idi. Gemi 1917 de kru - vazör olarak inşa edilmiş, fakat harb - den sonra tayyare gemisi şekline konul - muştur. Sağ kalanların isimleri belli olur olmaz neşredilecektir.

Londra 18 (A.A.) — Courageous tay - yare gemisi mahdud bir hava efradı ile Ağustos ayında ihtiyat filoya ayrılmış - ti. Muhasamatın başlangıcındanberi ti - çaret gemilerini denizaltı hücumlarına karşı himaye suretinde büyük hizmetler görmüştür.

Courageous'un esas mürettebatı, ha - va efradı da dahil olduğu halde 1216 ki - şî, makine kuvveti 90.000 beygir ve sü - ratı 31 bucuuk mil idi.

Sabahtan Sabaha

Bir mizah sahnesi

Ortada bir teneke petrol, bir çuval buğday, bir tekerlek peynir var. Doktor Fahreddin Kerim, muharrir Ahmed Emin, profesör Fuad Köprülü bu mallara sa - hib görünüyorlar.

Çoban Mehmed, Koca Mustafa, Tekirdağlı Hseyin, Mersinli Ahmed bunları paylaşmak için birbirleriyle tutuşmuşlardır. Çetin bir boğuşma başlamıştır. Dok - tor Fahreddia Kerim diyor ki:

— Ben bitarafım.

Muharrir Ahmed Emin de aynı fikirdedir. Profesör Fuad Köprülü de bitaraflığı - nı ilân ediyor.

Çoban Mehmed, Tekirdağlı Hüseyin, Koca Mustafa, Mersinli Ahmed kapsımış, kesen kes çatışıyorlar. Neticede mutlak bir taraf galib gelecek. Fakat hangi taraf olursa olsun muhakkak olan şey muharrir Ahmed Eminin erindeki petrol tene - kesinin, profesör Fuad Köprülü'nün kaşar tekerinin Fahreddin Kerime aid buğday çuvalının galib tarafa aktarma olmasıdır.

★

Bugünün siyasi vaziyetini ayan beyan seçmek için böyle mizahi bir sahne kur - mak faydalıdır. Balkanları kendileri için birer ham maddede ve erzak deposu sa - yarak büyük nüfuz ve hakimiyet davalarıyla tutuşan devletler karşısında Balkan devletlerinin ayrı ayrı bitaraflık ilân etmelerini başka bir misalle izah etmeye ne lüzum var?

Buchan Cahid

Şehir Haberleri

Men'i ihtikâr kanunu projesi

Ankara'da bulunan belediye iktisad işleri müdürü Saffet, İstanbul'da dönmüş. Saffet Ankara'da bulunduğu esnada İstanbul'da teşkilî karar verilen süt fabrikası için yapılan etüdler hakkında lâzım gelen izahatı vermiştir.

Bilhassa şehrimizde ihtikârla yapılacak mücadele hakkında alınan kararların hazırlanması esnasında alakadarlarla beraber bulunmuş olan belediye iktisad işleri müdürü bu hususta lâzım gelen direktifleri almıştır. Haber aldığımız göre ihtikârı sapanları cezalandıracak kanun projesi Büyük Millet Meclisine sevk edilmiştir. Kanun, ihtikârı sapanları şiddetle cezalandıracak ahkâmı ihtiva edecektir. Alakadarlar tarafından ihtikâr yapıldığı tesbit edilen tüccar veya esnaf, beş yüz liradan oşlamak üzere bin beş yüz liraya kadar ceza verecek, emvali müsadere edilecektir.

Deniz işleri:

Adalar - Yalova kış tarifi yarım tatbik ediliyor

Adalar - Anadolu - Yalova hattında yeni tarifinin tatbikine yarından itibaren başlanacaktır. Adı günler sabahları Büyükdadan kalkarak diğer adalara da uğrayarak köprüye gelen postalar: 5.50, 6.25, 6.38 (Anadolu), 7 (Heybeliden sonra köprü), 7.15, 7.50 (Heybelli - köprü), 8.15, 9.45. Akşamları son: 19. Köprüden akşamları: 16.30, 17.30 (Anadolu), 17.30, 18 (Heybelli - Yalova), 18 (doğru Büyükdada), 18.25, 19.15, 20.45 (bütün Adalar). Yalnız Cumartesi geceleri 24.15. Pazar günleri Köprüden: 8, 8.4 (Anadolu), 8.50, 9.25, 10.45. Dönüş: 18, 19, 20, 20.30.

Samsun vapuru göçmen nakli için yarın hareket ediyor

Romanyadan memleketimize getirilecek olan göçmenlerin nakli işine tahsis olunan Samsun vapuru ilk seferini yapmak üzere yarın Köstenceye hareket edecektir. Samsun vapuru Romanyadaki 3500 göçmeni üç seferde memleketimize getirecektir. Bu göçmenler Marınara Ereğlisinde karaya çıkarılacak ve Trakyanın muhtelif yerlerinde işkân olunacaktır.

Karadenizde serseri bir mayın görüldü

Karadenizde Yezoz feneri açıklarında serseri bir mayın görülmüş ve muntaka liman idaresine haber verilmiştir. Muntaka liman idaresi keyfiyeti denizcilere tamim ederek, bu muntakadan geçerken müteyakkız bulunmalarını bildirmiştir. Mayının imhası için müfrezeye gönderilecektir.

Müteferrik:

Parti idare heyetleri intihabına yakında başlanacak

Cümhuriyet Halk Partisi ocak, nahiy ve kaza idare heyetleri intihabına bu ayın 23 tünden itibaren başlanacaktır. Evvelâ ocak intihabları yapılacaktır. Teşrinievvel ayında nahiy idare heyetleri intihabına geçilecektir.

Parti kaza idare heyetleri bundan sonra her sene yeniden seçileceği için, geçen sene yapılan intihab bu sene yenilenecektir. Kaza idare heyetleri intihabları Kanunuevvel ayı içinde yapılacaktır.

Şehrimizde 60 müessese mesleki kurs açacak

Sınal müesseselerde ve maden ocaklarında çıkan işçilerin bilgilerini arttırmak için mesleki kurslar açılması hakkındaki kanunun tatbikatına Birinciteşrin İptidasında başlanacaktır. Muntaka İktisad müdürlüğü şehrimizdeki 60 müessesenin listesini hazırlamıştır. Bu müesseselere tebliğat yapılarak kanun ve nizamname hükümlerine göre kurslar açılması ve tedrisata başlanmasını bildirecektir.

Feribot iskelesi projesi

Nafta Vekâletinin Haydarpaşada tesis edileceği feribot iskelesi projesine göre, va-gonlar Haydarpaşa ile Kadıköy arasındaki feribot iskelesinden ta'tezemin bir yoldan tren hattına çıkacaktır. Rihimdeki yol kapanacak, Kadıköy'den gelenler, geçiden yüzde on meyilli bir köprü ile Haydarpaşaya inecektir.

Bekçiyi sabun kazanına atan katilin muhakemesi neticelendi

Kantarçılarda Mumbane sokağında sabun fabrikasında bekçi Şevkiyi sabun kazanında kaynatarak öldüren amele Mansurun muhakemesi Ağırceza'da görülen uzun celselerden sonra, nihayet dün son safhaya varmıştır.

Katilin bu cürmü fabrikada yaptığı sirkatlere bekçi Şevkinin mâni olmak istemesi üzerine, işlediği iddia edilmiştir. Mansur ise, mahkemede yapılan muhtelif isticvablarında, masum olduğunda ısrar etmiştir. Dünkü celsede müddelimumi Übeyt mü-taleası serdederek Mansur hakkındaki iddiayı elde mevcut delillerle sabit görmüş ve katilin ceza kanununun 450 inci maddesine göre idam cezasine tecziyesini istemiştir. Ancak ceza tayininde maznunun suçlu işlediği tarihte 21 yaşını bitirmemiş olmasının da nazara alınmasını talep etmiştir.

Bu, takdirde, ceza idamdan 24 sene ağır hapse inmektedir. Davaya, müdafaya kalmıştır.

Mahkemelerde:

Arkadaşının saatini çalan genç kız hapse mahkûm oldu

Sultanahmedde oturan Halide isminde genç bir alle kız, hırsızlık suçundan adliyeye verilerek, Sultanahmed 1 inci sulh cezaada duruşmasına başlanmıştır.

Halide, iddiaya göre evine misafir gittiği arkadaşısı Hâşimenin kol saatini çalmaktan maznun bulunmaktadır. Kendisi ise, mahkemede ki sorgusunda:

— Hâşime, bu saati bana kendisi vermişti. Sonra, aramız açılınca, böyle bir iddia ortaya attı, demiştir.

Muhakemeye dün de devam edilerek, hâkim Halkdenin suçunu sabit görmüş ve genç kızın 1 ay müddetle hapsine karar vermiştir.

Bir otomobil kazasında bir makinistin iki bacağı kırıldı

Tüccardan Niko isminde bir hususî otomobil ile İzmir fuarına gitmiş ve dün İstanbul'a dönmüştür.

Niko Hâl iskelelerinde otomobilini motörden çıkartırken, direksiyonu iyi idare edememiş ve birdenbire kalesinin üzerinden fırlayan otomobil süratle iskeleye yürümüştür. Otomobil aynı süratle o sırada iskele üstünde bulunan makinist Hakkıya çarparak, iki bacağının birden kırılmasına sebebiyet vermiştir.

Hâdisenin tahkikatına müddelimumilikçe vaziyet edilerek, dür adliye verilen Niko hakkında gayri mevkufl olarak takibata başlanmıştır.

İki mahkeme yeniden Postahane binasına nakledildi

Tapu dairesinde yerin kıfayetsizliğinden, iki mahkemenin buradan kaldırılmasına lüzum görülmüştür.

Asliye 3 üncü ve 9 uncu hukuk mahkemeleri, dün Yenipostahanedeki adliye binasına nakledilmişlerdir.

Şehir işleri:

İşaret memurlarına siperlik yapılacak

İşaret memurlarına polis siperlikleri yapılacaktır. Bu suretle işaret memurları yazın güneşten, kışın da yağmur ve kardan korunacaktır.

Bir duvarcı iskeleden düştü

Beyoğlunda Samanyolu sokağında Mehmedin duvar inşaatında çalışan Behçet, kurduğu iskelelerin yıkılması neticesinde 4 metre yükseklikten yere düşerek yaralanmıştır. Yaralı hastaneye kaldırılmıştır.

Bir otobüs bir otomobile çarptı

Yeni mahalle - Takım hattında işliyen 3006 sayılı ve şoför İsmailin idaresindeki otobüs Tarabya - Büyükdere yolu üzerinde Arma'nın kullandığı 1166 sayılı hususî otomobile çarpmıştır. Bu müsademede her iki araba da hasara uğramıştır.

İhtikâr yapan iki firma

Dün malzeme inşaiye mübayaaya eden bir müteahhid hiç bir sebep yokken almak istediği malzemeye bir firmanın yüksek fiyat istediğini görerek bizzarur mübayaasını yapmış ve bilâhare elindeki vesaka istinaden Ticaret odasından müteşekkîl men'i ihtikâr komitesine baş vurmuştur.

Komite derhal toplanarak gerek bu hâdiseyi ve gerekse bir elektrik makinesi satışında alınan fiyat farkını tetkik etmiştir. Komitenin tetkikatı her iki satışın da ihtikâr mahiyetinde olduğu neticesine varmıştır. Bu iki hâdiseyi vilâyet men'i ihtikâr komisyonuna bildirmiştir.

Diğer taraftan evvelce de yazdığımız gibi birçok ithalât maddelerinde yüksek fiyat talebi devam etmekte ise de, bu firmalar fa-tura tanziminden istikâf etmek suretile bir vesaka vermiş olmaları kurtulmakta ve tabakibat imkânına meydan vermemektedirler. Bu vaziyetler de tetkik ve tesbit edilmektedir.

Ticaret işleri:

Almanya tüütün satışları devam ediyor

Almanya tüütün sevkiyatı devam etmektedir. Dün de ikinci parti olarak yüksek kilitte 250 bin kilo tüütünün ihraç muamelesi yapılmıştır.

Diğer taraftan Romanya, Mısır, Filistin ve Yunanistana da muhtelif emtia ihracatı yapılmaktadır.

Manifatura, ipeki vesair mensucat ucuzladı

Son günlerde manifatura flatlarında yüzde 10-12 nisbetinde bir düşüklük görülmüştür.

Bu mevsimde Anadoluya külliyyetli miktarda mal sevkedilen tüccar vaziyet dolayısıyla siparişler almamış olduklarından bonoları ödiyebilecek üzere fiyatları indirmek suretile satış imkânlarına baş vurmuşlardır.

İpeki kumaşlarda yüzde 2-3 nisbetinde bir düşüklük vardır. Trikotaj ve diğer mensucat dahi muayyen nisbetler dahilinde ucuzlamıştır.

Harb rizikoları indirildi

Son zamanlarda yükselmiş olan harb rizikolarında mahsus bir tanzilât yapılmıştır.

Akdeniz ve Atlas denizine gidecek malların harb sigortası yüzde 7,5 a, Holanda ve İsveç bandıralı vapurlar için aynı muntakalarda bu miktar yüzde 5 e indirilmiştir.

Ege denizi için riziko yüzde 2, Karadeniz için yüzde 1 dir.

Poliste:

Genç bir kadın sustalı çakı ile yaralandı

Eyübe eski Yeni mahallesinde oturan Yağar, aynı evde oturan Kevser adında genç bir kadını sustalı çakı ile bacağından yaraladığından yakalanmıştır.

Zabita bu yaralama hâdisesinin mahiyetini tahkik etmektedir.

Beynelmil bir dolandırıcı yakalandı

Emniyet müdürlüğü ikinci şube memurları dün beynelmil bir dolandırıcıyı suçüstü yakalamışlardır.

Bulgaristan, Yunanistan ve Romanyada müteaddid sabıkalı olan bu meşhur dolandırıcı İtalyan tebaasından Trabluslu Mehmed oğlu Alidir.

Muhtelif Avrupa şehirlerinde müteaddid suçların faili olan bu adam, geçenlerde Mı-ardan şehrimize gelmiş ve burada da birçok ticarî müesseseleri dolandırmaya başlamıştır.

Emniyet müdürlüğüne vaki müracaatlar ve verilen eşkâle göre failin malûm sabıka-lardan olduğu neticesine varan zabıta kıssa bir zamanda Mehmed oğlu Alinin izini bulmuş ve kendisini takip ve tarassuda başlamıştır.

Mahir dolandırıcı dün İstiklâl caddesinde Bursa pazarı sahîbi Hasanın turnakçılık suretile 25 lirasını dolandırırken suçüstü yakalanmıştır.

Kaçak ipeki kumaş getirenler yakalandı

Evvelki gün şehrimize gelen sepmion ekspres yolcularından Kırkor ve karısı Annanın vaziyetinden şüphelenen gümrük muhafaza memurları, bavullarında yaptıkları arama sonunda 16 parça kaçak ipeki kumaş ele geçirmişlerdir. Kaçak mallar müsadere olunmuş, suçlular asliye beşinci ceza mahkemesine verilmişlerdir.

Bir kaptan iskeleden denize düştü

Kadıköyünde oturan Denizyolları idaresi kaptanlarından Hakkı, dün vapurdan köprü iskelesine çıkmakta iken ayağı kayarak denize düşmüştür. Etraftan yetişenlerin yardımıyla kurtarılan kaptan fazlaca su yuttuğundan, tedavi edilmek üzere Cerrahpaşa hastanesine kaldırılmıştır.

TIYATROLAR

Ege tiyatrosu — Bu akşam Beşiktaş Suad parkta Muammer Büyükoğlun jübilesi (Naşid Özcanın) iştirakle zengin varyete ve balet

Raşid Rıza ve Sadî Tok tiyatrosu — Suadiye Şenyolda Denonma gecesi

Hâdiseler Karşısında

Kâğıd buhranı

Aylık sahibi anlattı:
— Kâğıd buhranı yeni birşey değil ki, ben hiçbir zaman aylığımlı aldığım gün elimde iki üç kâğıddan fazla kaldığını görmedim.

★
Büyük anne ile torun arasında:
— Büyük anne, eski zamanda da kâğıd buhranı olmuş muydu?
— Keşki olsaydı, kocalarımız, akıl-larına esince, boş kâğıdlarımız ellerimiz-ze vermezlerdi.

★
Kâğıd helvacı ile:
— Bu kâğıd helvaları kaç?
— Beş kuruş.
— Beş kuruş olur mu, yüz para..
— Haydi işine bayan, Beş kuruşa verdiğime teşekkür et. Bunlar kâğıd helvası, kâğıd buhranının farkında değilsin galiba!

★
Ayakkabıcıda:
— Bu ayakkabıların altı kâğıd olmasın..
— Şaşarım aklınıza, bu kâğıd buhranında ayakkabının altına kösele yerine kâğıd koyacak babayiğit ne gezer?.

★
Bir mektubdan:
— Üç haftadır mektubunuza cevap verememişim, sizi hatırlamamış olmama, yahud da tembelliğime hamletmemelisi-niz.. Sizce de malûmdur ki, son günlerde hâdis olan kâğıd buhranı vesaire... vesaire...

★
Hâdisler arasında:
— Benim karım çok müsrif.

Bunları biliyor mu idiniz?

Kısa saç modasına uymıyacaklar

Eskiden bütün dünyada kadınların saçları uzun-du. Uzun saçlı kadınlar, diğer ka-dınlara nisbeten göze daha güzel görünürler ve bir kadın saçlarının uzunluğu ile met-hedilirdi.

Bu âdet Tibette el'an mevcuttur. Kadın erkek, uzun saçlıdır. Kısa saçlılara orada hor bakarlar, uzun saçlılar ise, a-deta bir asalet sahibi imişler tarzında muamele görürler.

Çay fincanlarile dans edenler

Orta Asyada çok revaçta olan bir dans vardır. Danseden erkek her iki avucu içinde içi su dolu birer çay fincanı bulundurur. Ve iyi dansedenler ne bunla-rı düşürürler, ne de sularını dökerler. Bu dans, bilhassa çay fincanı satıcılalarının pek menfaatindedir. Çünkü dansedenler arasına iyi dansetmeyi bilmiyenler karışırlar.

— Ne yaptı?
— Dün kebab yaptım.
— Benimki daha müsrif.
— Ya seninki ne yaptı?
— Kâğıd kebabı yaptım.

★
Kahve dönüşü:
— Kahvede bir adamla konuşuyor-duk. Bana çok fazla kıymet verdiğini sözlerinden anladım.
— Ne söyledin?
— Ben bir fikir ortaya atmıştım. Yü-züme baktı. «Cart kaba kâğıd» dedi.

★
Bir ay evvel:
— Ali Bey apartman yaptırmış ama-na. duvarları kâğıd gibi.
— Desene ucuza çıkmış.
Bugün:
— Ali Bey apartman yaptırmış, du-varları kâğıd gibi!
— Desene, çok para sarfetmiş.

★
Dedikodu:
— Neclî bekledi, bekledi turnayı gö-zünden vurdu.
— Kimle evleniyor?
— Bir kâğıdıcı ile!

★
— Muhakkak Avrupadan mühim bir şahıs geldi.
— Nereden anladın?
— Bütün gazeteciler gara toplanmış-lardı.
— Sakın bir bobin kâğıd gelmiş ol-masın!

İsmet Hulusi

İskoçyalıların eteklikleri

İskoçya erkek-lerinin eteklik giydiklerini bilir-siniz. Bu eteklik-ler İskoçyalıların kendi icadları de-gildir. 1745 sene-sinde Fransadan, İskoçyaya giden bir terzi İskoçya-da bu modayı çı-karmıştır. Bu ter-zinin yaptığı etek-liklerde desen iti-barile Eks dedik-leri büyük kareli kumaştandı.

Yüz sene evvelki otobüsler

1832 ve 1834 se-neri arasında Londra mün-tazam otobüs ser-visleri yapıldı. O zamanki otobüsler buharla mütehar-riktiler.

Benzin motorlerinin taammümünü mü-teakib buharla müteharrik otobüs de ta-rihe karışmış oldu. Fakat bugün birçok fabrikalar buharla müteharrik kam-yonlar imaline yeniden başlamışlardır.

Yarın Akşam SÜMER Sinemasında

Heyecanlı halinizdir safhatını tasvir eden, tarihî günleri hatırlatan, seferberlik... Sancak altına çağırılan gençler... ve sair canlı, hare-kefli ve kuvvetli bir mevzuu malî orijinal bir film.

HUDUTLAR TEHLİKEDE...

(Silâh Başına)

Şaheserin ilk iraesidir. Baş Rollerde: MIREILLE BALIN - ERICH von STROHEIM - ROGER DUCHESNE

CLARK GABLE ve MYRNA LOY

Fransızca Sözlü

HARP MUHABİRİ

kadar güzel ve mükemmel bir film çevirmişlerdir.

Perşembe akşamı SARAY Sinemasında

GÖNÜL İŞLERİ

Bu satırları

Kocanıza gösteriniz

— «Nası? Bay Şükrü evli midir?»
— «Hem de gelinlik çağına yaklaşmış mış iki kıza var.»

— «Tuhaf, ben ona herhangi bir «toplantıya gitsem hep yalnız olarak rastgelirim.»

Bu cümlelerle iki kişi kocamdan bahsediyorlardı, benden bahsediyor-lardı, vapurum alt kamarasında benim oturduğum sıranın arkasındaki sıra-daydılar, yüzlerini göremiyordum, fa-kat birinin beni tanıdığı aşıkardı, gö-rünmemek için yan tarafa doğru bü-züldüm, sonra iskeleye yanaştığımız zaman önümden geçenler görmeleri ihtimalini düşünerek yerimi değiştirdim. Ve bir defa emin bir yer bulduğuma kanaat getirince düşünmiye ko-yuldum. Bizi yakından tanıyan doğru

söylüyordu, gerçekten öyle. Kocam hiç bir zaman beni bir toplantıya gö-türmedi, hiç bir zaman evimizde bir toplantı yapmadı, şikâyet etmeyi dü-şünmedim, fakat işte şimdi:

— Niçin? diye düşünüyorum.
Saçları beyazlaşmış bir kadın için bu istifhamın cevabını arayıp bulmak beyhude de olsa kızlarımızı düşünüyorum:

— «Onları olsun göstermek, cemiyet hayatına çık-mak lâzım, diyo-rum.»

Yukarıda okuduğunuz satırları çok uzun bir mektubtan hülâsa ederek çıkardım, mektubun altına müstear ola-çak «İhtiyar kadın» imzasını atmış olan mütevekkil ve hassas kalbli oku-yucuma tek bir tavsiyem var:

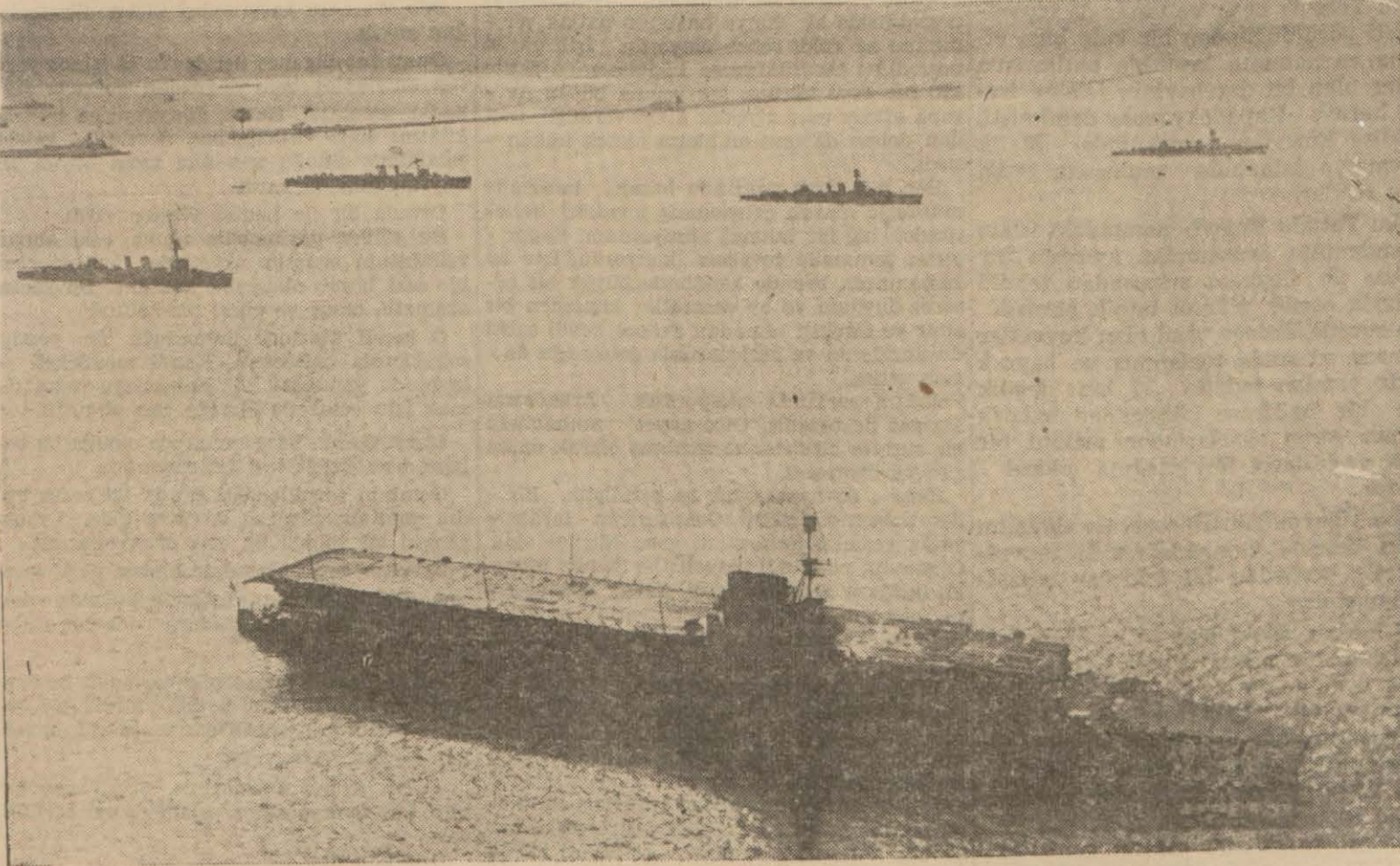
— Bu satırları ihtiva eden gazeteyi kocanıza gösteriniz!

TEYZE

İngiliz tayyare gemisi nasıl batmış olabilir?

(22.500) tonluk bir harb gemisi bir tek torpil ile batar mı?

(" Son Posta " nın denizci muharriri yazıyor)

Karacıyus tayyare gemisi son İngiliz manevralarında

Dünya telgrafları Karacıyus (Courageous) ismindeki İngiliz tayyare gemisinin battığını haber verdiler. Okuyucularımız bu gemiyi hatırlıyacaklardır: Karacıyus bundan 10 sene kadar evvel İstanbul gelen İngiliz filosu yanında Moda koyuna demirlemiş ve tayyarelerle muhtelif gösteriler yapmıştı.

Gemi (22.500) ton hacminde, (31) mil süratinde olup (52) de tayyare taşımakta idi. Bundan başka ufak gemi, denizaltı ve tayyarelere karşı 16 adet 12 santimetrik, 4 adet 4,7 santimetrik top ve müteaddid makineli tüfekle mücehhezdi.

Geminin tarihi

Ufak bir denizaltı gemisinin attığı torpille kurban giden gemide 1216 kişi bulunmaktaydı. Bu kadar cesim, bu kadar süratli ve içinde bilhassa denizaltıların korktuğu bir silahın, tayyarelerin mebzulen bulunduğu bir geminin nasıl olup da battığı, üzerinde dikkatle durulması lazım gelen bir mesele teşkil eder. Böyle büyük bir gemi tek torpille batar mı? Bu suale cevap vermek için geminin tarihine bakalım:

Karacıyus, Büyük Harbe İngiliz cephesini kuvvetlendirmek için, hattı harp kruvazörü olarak tezgâha konmuştu. Birkaç da eşi vardı. Fakat gemi yapıldı da meydana gelinceye kadar harb bitti.

Harb meseleleri, artık, itilâf devletlerinin mücadelelerine inkılâb etmişti.

Amerika - İngiltere - Japonya - İtalya ve Fransa arasında silâhları azaltma mevzuu bahseldi. Vaşingtonda bu maksad için toplanan konferans neticesinde İngiltere ve Amerika şu suretle anlaştilar:

Amerika ve İngiltere ellerinde yalnız 20 ser gemi bırakacaklar, diğerlerini tahrib ve kadro harici edecekler.

Hakikaten her iki taraf da birçok gemilerini bozdular, mekteb gemisi, depo gemisi vesair şekillere ifrağ ettiler. İşte Karacıyus da bu meyanda, 3 eşi ile birlikte, tayyare gemisi sekline sokuldu.

Bu tarih bize Karacıyus'un Büyük Harb tecrübelerine göre değil, harben evvelki noktâ nazarlara göre inşa edildiğini gösterir.

Malûm olduğu üzere Büyük Harbden evvel Almanlar, daima, mukavim gemi yapmışlar, ve süratlen fedakârlık etmişlerdir. İngilizler ise bilâkis gemilerin, evvelemlerde, süratli gitmesini istemişler ve bu maksad için gemi mukavemetinden fedakârlıkta bulunmuşlardır.

Nihayet Büyük Harb, teknik bakımından, Alman gemilerinin ve dolayısıyla Alman noktâ nazarının doğru olduğunu gösterdi. Nitekim Büyük Harb sonu yapılan bütün hattıharb gemileri, daha evvelki teknelere nazaran çok mukavimdirler.

Görüşlerimizi şu adedlerle de kuvvetlendirebiliriz:

Karacıyus 22.500 ton hacminde olup 31 mil süratindedir. King Corç mo-

der gemisi 35.000 ton hacminde olup 30 mil süratindedir.

Mademki iki geminin süratleri aşağı yukarı müsavirdir. O halde aradaki (12.500) tonluk fark geminin mukavemet ve silâhına tahsis edilmiştir. Bakınız yeni gemiler ne kadar sağlam, eski gemiler ise, nisbî olarak, ne kadar çürük...

Denizaltı bir tayyare gemisini nasıl batırabiliriz?

Gemilerin, denizaltılara hedef olmak için, süratlerini tezyid ettiklerini eski yazılarımda, tebarüz ettirmiştim. Karacıyus'un saatte 31 mil sürat yapması da bu maksadı istihdaf etmektedir. Alman denizaltısının, bu sürate rağmen, hücumunda muvaffak olması cidden takdire değer. Gemi, herhalde hedefine bir değil, iki ve hatta üç torpil atmıştır.

Bundan başka atılan torpillerin gemi cepanelik veya benzin ambarlarına isabet etmiş olması ihtimali de kuvvetlidir. Sırası gelmişken bu hususta bir misal de zikredelim:

Büyük Harbe Alman denizaltıları dan bir tanesi adamakıllı yüklü bir gemiyi rasgele. Avını kaçırmak istemiyen tahelbahirci, düşmana çok yaklaşıp torpilini atıyor. Meğer gemi cepanelik yüklü imiş. Aldığı isabetle istilâ eden cepane gemiyi havaya uçuruyor ve bu mevanda oldukça cesim bir parça da denizaltı gemisi üzerine düşerek onu da batırıyor.

F. L.

HATİCE SULTAN

YAZAN: ZİYA ŞAKIR

Kabakçının mazisi

Zinhar.. zinhar, Mehmed.. kat'iyen böyle bir iş edeyim, deme?.. Dedi.

Turna Mehmed, dik dik Hatice sultanın yüzüne baktı:

Niçin böyle fermander edersin sultanım.. Kardeşim olacak o herif, öyle işler etti ki, cihan cihan olalı, başka bir mislini, menendini görmemiştir.

Diye homurdandı. Şimdi, Turna Mehmedin çehresinde, bir fenalığa isyan eden kâmil ve düşünceli insanlar gibi derin bir teessür vardı. Gözlerini kırpa kırpa odanın köşelerinde gezdiriyordu ve, kalbindeki ızdırabı gösteren boğuk bir sesle, homurtusuna devam ediyordu:

Ah sultanım.. bilmezsiniz. Bu adam, anadan doğma bir canavardır.. Vakti, ben yetişmedim. amma.. anavergil anlatırdı.. Bu meînun daha üç yaşında iken, bir dilim yağlı ekmeği elinden almak için, komşunun iki yaşındaki kızını boğmuş, öldürmüştü.. Beş yaşında iken, muhtarın harmanına ateş vermiş. Az kalsın, bütün köyü yakıp kül edecekmiş.. on, on iki yaşlarında iken, bizim dağları haraca kesen, meşhur eşkiya Kara Aliye gizlice ekmeği taşıdığı için, köyün camisi önünde, kır serdarından öldürülesiye bir dayak yediğini.. bu dayak yüzünden, tam üç ay yataklarda inlediğini çok iyi hatırlıyorum.. Ah, Allahım!.. O dayaktan sonra niçin geberip gitmedi?.. Yahud o kır serdarı, bu meînun böğrüne niçin bir bıçak dah etmedi..

Turna Mehmedin sesi, gittikçe daha fazla titriyordu. Mumlardan ışıkları akseden gözlerinde, nemli bir parıltı hissediliyordu.

Ah, sultanım!.. Babam, melek gibi bir adamdı. Bir karıncayı bile incitmekten korkardı. Baş, sededen kalkmazdı.. Çok zaman, namazdan sonra dua ederken, «Hey Tanrım!.. Bu oğlan şerrünâs olacak.. bari şunun canını teze al» diye Allaha yalvarırdı. Zavallı anacığım da, tenha köşelere çekilerek: «Böyle bir evlâd doğuracağım, hay taş doğuraydım» diye, için için ağlardı.

Turna Mehmed, birdenbire sustu. Şimdi, onun sesinin yerine, sadece hazine bir hıçkırık duyuldu.. Ömründe bir kere bile ağlamamış olan Turna Mehmed, dirseklerini dizlerine dayamış, başını avuçlarının içine almış.. hiçkırâ hiçkırâ ağlıyordu.

Hatice sultan, Turna Mehmedin şu anda: ki ızdırabını, bütün manasile anladı. Kaba ve taş gibi katı görünümüne yakmak neferinin gösterdiği su ince hassasiyete, hayretleri içinde kaldı. Elindeki rekoko işlemeli keten mendil ile, sevgilisinin gözlerini silerek:

Ağlama, Mehmed.. Kalbimi hün ediyorsun.. Dünyanın hali böyledir. Nice kâmil insanlar vardır ki, evlâdları zehirli birer yılanın daha tehlikelidir. Bizim soyumuz, sülâlemiz de böyle değil mi?..

Diye, mirıldandı. Mehmedin kafası, birdenbire dikleşti. Azalmak bir sesle:

Sultanım!.. Bu yılan, bizim ocağımızdan çıktı. Âlemi şerrinden korumak için, onun basını bizim ezmemiz gerek.. Ben, bu adamı öldüreceğim.

Dedi. Hatice sultan, sanki bu kanlı hadise, o anda olacaktı gibi, nermli elleriyle, Turna Mehmedin kalın ve kalı bileklerinden yakaladı:

Hayır Mehmed.. o adama kat'iyen ilşmiyeceksin.

Diye, bağırdı. Mehmed, gözlerini Hatice sultanın gözlerine dikti. İstanbulu kana boyayan ve hattâ, şu anda kendi kılbal yıldızının sönmesine sebep olan bu adama karşı Hatice sultanın aldığı bu vaziyete hiçbir mana veremedi. Usulâck bileklerini saktı:

Niçin.. niçin mâni oluyorsun, sultanım?.. Dedi.

O zaman, aralarındaki muhavere, göylece devam etti:

Mehmed!.. Bu adamı öldüreceksin olursan, çok büyük bir felâkete sebep olursun.

Neden?.. Herkes biliyor ki, sen benim sarayında

yaşıyorsun ve, baltacıbaşı ünvanını taşıdığı halde, benim has gözdem bulunuyorsun... Eğer sen, Kabakçıyı öldürürsen, bunu benim tesvikime hamlelerdir. Benden intikam almak için de evvelâ biraderim Sultan Selim'i, sonra da beni öldürürler.

Turna Mehmed, durdu. Kısa bir düşünceden sonra anladı ki; Hatice sultan doğru söylüyordu:

Hakkın var, sultanım.. ben bunu, düşünemedim.

Dedi ve sonra, acı acı gülerken:

Pekâlâ, sultanım.. nasıl irade buyurursan, öyle olsun.. Anlaşıyor ki, talih ve kaderi bu adamın bir müddet daha hayatta kalmasını istiyor. Zarar yok. Varsın.. Fakat er, geç.. onun ölümlü, benim elimden olacak.

Diye, söylendi.

O gece, derin bir sükunet içinde geçti. Günlereberi devam eden ihtilâl gürültüleriyle çalkanan İstanbul, sanki yorulmuş, bitab düşmüş gibi sessizdi.

Bu sessizlik için, yüz kişiden mürekkep olan bir yeniçeri müfrezesi, Hatice sultanın sarayını her taraftan sarmıştı. Hiç kimse'nin dışarı çıkmasına imkân bırakmamıştı.

Fakat bu abluca o kadar meharret ve sükunetle tatbik edilmiş idi ki: saray halkından hiç kimse haberdar değildi. Saray baltacılarından bir kaç, mutad vechle erkenden kalkmışlardı. Sabah namazını kılmak için, Ortaköy camisine gitmeye hazırlanmışlardı. Fakat, ağalar dairesinin küçük koltuk kapısından çıkarılarak, birer birer yakalanmışlar.. derhal elleri, ayakları bağlanarak ve ağızları akanarak oradan süratle uzaklaştırılmışlardı.

Ağaların çıktığı kapı, açık kalmıştı. O zaman, yirmi beş yeniçeri, ellerinde yalın kılıçlar olduğu halde, gölge gibi içeri kaymışlar.. kendilerine yol gösteren bir adamın deâletli ile, küçük kandillerle yarı aydınlık olan delizlerde ilerlemeye başlamışlardı.

Yeniçerilere yol gösteren bu adam, (Morah All) idi. All, saray bostancularından olduğu halde, ihtilâlcilerle birleşmek için, üç gün evvel sarayı terk etmişti.

Bu hain adam, bir kapının önüne gelince, tevakkuf etti. Kendisini takip eden yeniçerilerin kulaklarına eğilerek:

İşte, burası!.. Dedi.

Yeniçeriler, yapacaklarını evvelden kararlaştırmış oldukları için:

Ha, bre..

Diye, hep birden kapıya yüklendiler. Bir saniye zarfında, kapının iki kanadını kırarak arkaya devirdiler ve bir kasırgı dalgası gibi içeriye girdiler. Odanın bir köşesindeki yataklı hücum ettiler.

Ne oluyor?

Diye, boğuk bir ses yükseldi. Buna, yeniçerilerin korkunç tehditleri mukabele etti:

Davranma, Turna Mehmed, pâre pâre edilsin.

Turna Mehmed, başına geleni anladı. Derhal yattığı yerden fırladı. Daima başucunda bulundurduğu büyük palaya sarıldı.

Lâkin, o kadar çabuk bastırılmış idi ki, bu palayı çekmeye bile imkân bulunmadı.

Vay, kâheler vay.. nice oldu da beni böyle gafil avladınız!..

Diye, bağırılmaya başladı.

Fakat bağırılmakta da devam edemedi. Derhal elleri, ayakları bağlanarak, bir boğuş gibi dışarı sürüklendi. Köşe başında bekleyen her arabaya atıldı. Her taraflı meşin örtülerle kapanmış olan bu öküzar arabası, ağır yürümeye başladı.

Turna Mehmedin, bu kapalı araba içinde, elleri ve ayakları bağı olarak devam etti. Ortaköy sirtlarından Kâğıthane deresine inen ve oradan da, Eyub tarafına geçen bu araba, Vefefendi çayırından dolacağı ancak ortak iyice karardıkdan sonra, Yedikulenin kapısı önüne gelebilmişti.

(Arkası var)

NAKLEDEN

DAĞLARIN ESİRARI

MUAZZEZ TAHPİN BERKAND

Hayır kızım, Cahid bey darılır. Esasen seni korkuttuğu için üzülüyor.

Fakat ben korkmadım ki..

Evet, senin cesur bir kız olduğunu görüyorum ama onu memnun etmek için bu fedakârlığı yapmalısın.

İçimde tatlı ve sıcak bir duygu vardı. Bu müthiş maceradan ufak bir nezle ile yakayı sıyrıldığıma memnunken vasımın ertesi günü ve ondan sonraki günlerde benim sıhhatimle yakından alakadar olması bu hissimsi artırıyordu. Fakat artık bu tatlı saatlere veda etmek zamanı gelmişti.

Bir hafta sonra şirin Mersine ve çok müşfik hanımefendiye veda ederek Cahid beyle İstanbula hareket ettik.

Benim Nahide hanımın elini öperken ağladığını gören vasım, geniş elleri saçlarını oksadı, beni teselliye çalıştı:

Üzümme Semihâ, gelecek sene tatilde gene buraya gelirsiniz.

Uzun tatil aylarında, felâket ve saadet dolu günlerden sonra mektebe döndüğüm zaman kendimde olgun bir genç kız ruhu keşfettim ve büyük bir sevgiyle derslerime sarıldım. Artık medenî bir insan olmağa, elim-

den geldiği kadar yükselmeğe çalışmağa azmetmiş ve her hususta müdiremin gösterdiği yoldan yürümeye karar vermiştim. Bu maksadla gerek musiki, gerekse lisan vesair derslerime bütün kuvvetimle çalışıyor ve tam bir genç kıza lâyık olan tavrılar almak istiyordum. Programımın birinci kısmında bu kadar kolaylıkla muvaffak oluyorsam ikinci kısmında o nispete müskübât çekiyordum. Hattâ bir gün mektebde beni görmeğe gelen vasime de bunu söyleydim:

Ben kendimi hâlâ bir çocuk addettiğim için kıyafetimde ve tavrımda bir genç kıza taklid etmek bana çok zor geliyor, buna alışamıyorum.

Cahid bey müsamahakâr bir tebessümle cevap verdi:

Bunun için üzülmeğe hiç lüzum yok; bir müddet daha olduğun gibi kal ve kendini zorlama, nasıl olsa bir gün kendi kendine her şey yoluna girer.

Bu sene bende başka bir değişiklik daha olmuştu. Misafir kabul gününü ve vasımın beni görmeğe geldiği saatleri heyecan ve sabırsızlıkla bekiemeğe başlamıştım. Artık o nunla iki eski dost gibi konuşuyor, hattâ müsterek hatıralarımdan bile bahsediyor-

duk. Mersinde ve hattâ Uludağda geçirdiğimiz günler bizim için tükenmez bir kaynaktı. Her görüşüğümüz zaman bunlardan uzun uzun konuşuyorduk.

Bazan ona Nahide hanıma yazdığım veya ondan aldığı mektubları okurdum. Cahid beyin yengesine karşı ibadete benzeyen bir hümeti vardı. Onların birbirlerine olan muamelelerinden aralarında derin bir sevgi olduğu anlaşılıyordu. Esasen onun annesinden ziyade yengesinin terbiyesi altında büyümüş olduğu ve asıl yengesinin onunla meşgul olduğu görülmüştü. Ondan bahsederken sesine ve gözlerine büyük bir muhabbet doluyordu. Halbuki annesi hakkında bir şey söylediği zaman her zamanki tavrını muhafaza ediyordu.

Cahid beyle bazan da derslerimden, mektebdeki hayatımdan konuşuyorduk. Bir gün bana kendi eserlerinden bahsetti. O kadar büyük bir alâka gösterdim ki beni mükâfalandırmak için sen yazdığın manzum piyesi söylediği zaman her zamanki tavrını muhafaza ediyordu.

Cahid beyle bazan da derslerimden, mektebdeki hayatımdan konuşuyorduk. Bir gün bana kendi eserlerinden bahsetti. O kadar büyük bir alâka gösterdim ki beni mükâfalandırmak için sen yazdığın manzum piyesi söylediği zaman her zamanki tavrını muhafaza ediyordu.

Nerede? Kim oynuyacak?

Şehir tiyatrosu artistleri.

Ne zaman?

Bir ay sonra..

Bilâhtiyar bağırışım.

Ah, ne iyi!

Cahid bey gülümsüyerek sordu:

Görmek ister misin Semihâ?

Şaşkın şaşkın yüzüne baktım:

Ben mi?

Tabii sen.. İstersen resmi memurlarla matbuat erkânına ve bazı müstesna davetlilere gösterileceği gece sen de annem ve ablamla beraber git.

Sevinçle yecinde sıçradım. Onun boynuna sarılmamak için kendimi güç tutuyordum.

Ne saadet! Gece tiyatroya gitmek ve sizin yazdığınız piyesi seyretmek! Kim bilir ne kadar alkışlayacağım.

Eski günleri hatırlatan müstehzi bir tebeessüm dudaklarımda dolıştı:

Belki beğenmezsin! Mutlaka hoşuna gideceği ne malım!

Öteki eserlerimizi çok beğendiğim için bunu da alkışlayacağıma eminim.

Cevap vermedim, başka bir şey düşündüğüm belli idi. Ben de garib bir çekingenlikle susuyordum. Birdenbire başımı kaldırdı:

Şimdi yapılacak mühim bir iş var: Sana tiyatroya gitmek için bir esvab yapurmak.. Temni gece olacağı için ve resmi bir müsamere şeklinde yapılacağı için gündelik elbiselerle tiyatroya gitmek olmaz; bunun için sana 'pekil' bir gece esvabı yaptırmak lâzım.

Ben bunu nasıl beceririm?

Tabii sen meşgul olacak değilsin; annem ve ablam da bu sırada ablamın cihazını hazırlamak için Vıyanada bulunuyorlar.

(Arkası var)

Son Dakika:

Rus tankları yanlışlıkla Rumen toprağına girdiler. Özür dileyerek döndüler

Bükreş, 19 — 550 Polonya tayyaresi Romanyada mevkuf bulundurulmaktadır. Ekserisi fevkalâde hasara uğramış bulunan bu tayyareler Bükreşte bulunmaktadır. Romanya topraklarında bundan maada Polonya ordusuna aid 200 tank ile mühim miktarda harb malzemesi vardır.

Cormantideki Polonya konsolosu tarafından verilen malûmata göre asker ve sivil olmak üzere 30,000 Polonyalı dün Romanyaya geçmiştir.

Sovyet tanklarının dün sabah Kutu ile Wicneceo arasından Romanyaya giden köprüyü geçtikleri hududdan bildirilmektedir. Rumen kumandanı bu tanklara durmalarını söylemiştir. Bu kola kumanda eden Sovyet miralayı özür dilemiş ve tanklar geri dönmüşlerdir. Polonyadaki Fransa sefiri Bükreşe hareket etmiştir.

Simigli Ridz ordu kumandanlığını başka bir generale tevdi etti

Cermanstni, 19 — Mareşal Smygly-Ridz'in dün sabaha karşı saat bir de General Slawoj Skladkowski'yi takiben Romanya hududunu geçtiği ve bir kaç saat sonra da otomobille Cerman'ti'ye geldiği teyid edilmektedir.

Mareşal pek bitkin bir halde bulunuyordu.

İyi bir membadan bildirildiğine göre Sovyet k'aları dün sabah Leh - Rumen hududuna gelmişlerdir. Motörlü Sovyet cüzütamlarının Zaleczki köprüsünü geçerek bu köprünin Romanya tarafındaki kısmını bir müddet işgal ettikleri haber alınmıştır.

Diğer cihetten dolayan bir şayiaya göre Mareşal Pilsudski'nin eski erkânharbiye reisi General Sosenkowski Mareşal Smigly - Rydz'in azimetin - den sonra Polonya kuvvetlerinin kumandanlığını deruhde etmiştir.

Sovyet kıtaatı Macar hududuna vardı

Belgrad, 19 — Yugoslavya radyosu Sovyet kıtaatının Macar hududuna varmış ve orada Macarların setir kıtaatı ile selâmlamış olduklarını bildirmektedir.

Kızıldordunn bu sabahki tebliği

Moskova, 19 — Kızıldordunun bu sabah erkenden neşrolunan tebliği: Sovyet kuvvetleri Lwow ve Wilmaya doğru ilerliyorlar.

Hitler bugün Danzigte siyasî bir nutuk söyleyecek

Roma, 19 — İtalya gazeteleri, Bay Hitlerin Danzige yapacağı ziyaret ve bugün söyleyeceği nutuk ile fevkalâde alâkadar olduklarını. Danzigden gelen haberlere göre bu nutuk pek mühim siyasî beyanâtı ihtiva edecektir.

İngiliz tayyare gemisi nasıl battı?

Londra, 19 — Courageaus mürettebatından 400 kişi torpito muhribleri ile limana getirilmiş bulunmaktadır. Miktarı daha fazla olan diğer mürettebat ta ticaret vapurlarile getirilmiştir. Gemide 700 kişi bulunmakta idi.

Kurtulanlardan biri diyor ki:

— Courageaus, derhal yana yattı. Beş dakika sonra kumandan gemiyi terketme emrini verdi. Geminin baş tarafı batarken kış tarafı da dimdik havaya kalkıyordu. Torpillenmesinden 15 ilâ 30 dakika sonra denizin dibine doğru saplanmağa başladı. İhtimal bir saniye fasıla ile iki kuvvetli ve birbirinden ayrı infilâk vukua geldi. Tali bir takım infilâklar vukua gelmiş olduğunu da tahmin ediyorum.

Courageaus battığı zaman birçok tayfa henüz güvertede bulunuyorlardı. Birçok tecrübe efradı denize atılmışlardır. Yüzmek bilmiyenler tahta enkazına ve tahliye simidlerine sarıldılar. Torpito muhribleri ile ticaret gemileri, vak'a mahalline pek çabuk geldiler. Bunların mürettebatından ekserisini kurtarmış oldukları tahmin edilmektedir.

Bir Holanda gemisi ile bir Amerikan kargısı da felâketzedelerin imdadına koşmuşlardır.

Kurtulanlardan bir başkası macerayı şu suretle hikâye ediyor:

— 75 dakika suda kaldım. Bir ticaret gemisi tarafından kurtarıldım ve bir torpito muhribine götürüldüm. Neğ'emizi hiç kaybetmemiştik. Yüzerken de şarkı söylüyor, şakalaşıyorduk.

Courageaus torpillendiği zaman gemideki bütün ışıklar söndürülmüştü ve gemi yana yattığı zaman bütün tabak, çanak büyük bir gürtülü ile kırıldı. Gemide bulunanların hepsi soğukkanlılığını muhafaza etmişti. Hattâ suda yüzenler tahliye edilmelerine intizaren aralarında lâfaze ediyorlardı. Kumandan Keite Jonesin ne olduğu malûm değildir.

Kaşta bir köye garib bir balon düştü

Kaş, (Hususi) — Kazamıza bağlı Bazir - gân köyü civarına balon şeklinde garib bir cisim düşmüştür.

Birçok iplerle bağlı ve şişirilmiş lâstikten ibaret olan bu balonun ne maksadla yapıldığı ve nereden geldiği alâkadarlarca araştırılmaktadır.

Kalkan ilkmekteb binasının inşası bitti

Kaş (Hususi) — Kalkanda inşası bitirilen büyük ilk mekteb binası yeni ders yılı münasebetile açılmıştır. Bu mektebde 350 köylü çocuğu irfan nurundan istifade edecektir.

Trakyanın tarihi bir köyü

Kapaklı köyü Bizans ve İslâm Tarihinde birçok harblere sahne olmuş bir yerdir

Çorlu (Hususi) — Trakyada hâlâ yaşayan ve Kapaklı adile anılan bir köy vardır. Buranın ziraat kabiliyeti, hava ve suyunun lâtafet ve temizliği kayde şayandır. «Asfalt» yol yapılmazdan önce İstanbul yolu buradan geçirdi. Maamfi bu yol el'an mevcuttur.

Burası engin bir mazi medeniyeti gören ve çok eski eserleri topraklarında saklayan tarihi bir beldedir.

Orta kurunda Bizansın ekanimi selâse saailerinden «Kapadokyanos» isminde bir derebeyinin malikânesi vaziyetinde idi.

Dini Yesevi'î neşir ve tamimde muvafakiyeti görüldüğünden bir kale bina etmesine ve naminin krallıkla anılmasına mazhar olan bu derebeyinin ismine izafeten buraya «Kapadokyanos» denilmiştir.

Hâdis Emeviler zamanında, Melik Süleymanın İstanbul muhasara ettiği tarihe rastlar.

«Ebu Fetâh Emevi» namındaki İslâm kumandanının ordusundan ayırdığı bir müfreze ile düşmanı arkasından tehdid ve tazyik etmek planını tatbik etmişti.

Bu suretle Erdeğe vâsil olan kuvvetler Marmara adasında toplanmış ve bayrak altında yapılan tadatta 77 bin kişilik zinde bir müfreze Lübından tedarik olunmuş seren ağaçlarından mamul bir takım vasfalarla Tekirdağına çıkarılmışlardır.

«Ebu Übeydullah Habeşi» ile «Müslim Adnan Emevi» kumandalarında muvafakiyetle harbeden bu müfreze muzaffer olmuştur.

Bu harbe şehid olan «Ebu Übeydullah Habeşi»nin mezarı şimdi Kapaklı köyünün cenubu garbisinde bir Hüyükte bulunmaktadır. Eski eserlerde köyün cenubu garbisinde ve yüksek bir sırt üzerinde kâin kalenin alt kısımlarındadır.

Bu kalenin yirmi basamaklı merdiveninden aşağı inenler, beheri seksen santim uzunluğunda elli santim genişliğinde bakırdan mamul sekiz kutu görürler.

Bu kutuların içinde Bizans meskükatı vardır. Bundan başka bakırla gümüştan mamul bir fîl, bir kartal ve bir de insan heykeli vardır.

İnsan heykelinin altında altın kabzeleli bir kılıç bulunmaktadır. Bu kılıç mağlûb kral Kapadokyanosa aiddir. Ve arkasında 639 rakamı yazılmıştır.

Gene bu tarihî eserlerin bize öğrettiğine göre: Kapaklıda en son kral Bizans asılzadelerinden «Ciyocu Polos» adında biridir. Birinci Murad zamanında Ahi Türklerinden Durmuş bey adında bir zat müfrezesile burayı zaptetmiştir. Tarihi asarlar dolu Trakyamızda bu kabil kıyı bucağa kalmış «Adsız» kahramanlardan sırası geldikçe bahsedeceğiz.

Nurettin Fikri Ertürk

Pilecikte zelzele 10 defa tekrür etti

Bilecik (Hususi) — Cuma günü gecesi saat 1 den 6 ya kadar 10 defa yer sarsıntısı olmuştur. İlk defasında çok şiddetli olan sarsıntıdan bütün şehir halkı uyanmış ve sokaklara fırlamıştır. Hasarat azdır. Yalnız bazı binalar çatlamıştır.

★

Geyve (Hususi) — Bu gece saat 1,20 de şiddetli bir yer sarsıntısı olmuş, 20 baha kadar fasıla ile birkaç defa tekrarlamıştır. Uykudan uyanan halk, ilk sarsıntının şiddetinden heyecana düşerek evlerinden dışarıya fırlamıştır. Hasarat yoktur.

Adana, Mersin, Tarsus belediye reislerinin toplantısı

Adana (Hususi) — Çukurova buğdaylarının istihsal bölgelerinde sarf ve istihlak için Adana, Mersin, Tarsus, Ceyhan belediye reislerinin şehrimizde toplanarak yeni bir ekme tipi tesbit ettiklerini evvelce bildirmiştik.

Dünden itibaren Adana, Mersin, Tarsus ve Ceyhan şehirlerinde bu yeni tip ekmeğin çıkarılmasına başlanmıştır.

«Son Posta» nun tefriksı: 23

BİR CASUS KADININ HATIRALARI

Yazan: Martha Richara

Çeviren: Hatice Hatib

Karmakarışık hâdiseler

Almanyanın gizli şifre anahtarının öğretilmesi neticesi ile memleketin Amerika üzerindeki mütecevazane teşebbüsleri meydana çıkmış oldu. Amerikanın da Avrupa ihtilâfına iştirakini mucib olan da Almanların bu mütecevaz niyetleri olmuştu. Bu adam teşebbüslerinde muvaffak oldu ise bunun sebebi çalışırken yanına hiç bir şerik almamasıdır.

Frank Feise isimli iki taraflı casusu da meşhur C. B. 17422 numaralı itilâfnameyi nesretmekle bir dünya harbinin patlak vermesine az kaldı sebebi oluyordu. İğn garibi neşredilen bu itilâfname haddizatında sahte idi. Bir gâye uğruna tek başına bütün Avrupa efkârı umumiyesini ateşe vermişti. Bundan dolayı da onu mahkûm etmek imkânı sızdı.

Ben bile harb sırasında bazan tamamen müferit olarak çalışmamış mıydım? Şeflerimden hiç bir talimat almıyordum. Raporlarım tamamile cevabsız kalıyordu. İşte bu zamanlarda ben de kendimde büyük bir cesaret duyuyordum ve bu cesaretle kimseden bir emir ve direktif almadan sadece kendi şahsi düşüncelerim ve kararlarımı çalışmağa devam ettim.

Potsdam parkında geziyorduk. Arkadaşım Margot ile sevgilisi Otto gayet muhabbetli bir surette birbirlerine sarılmış olarak önüm sıra yürüyorlardı.

Sans - Sovir sarayını da gezmiştik. Bir den nazarı dikkatimi, Orangerie'nin tarasasında gezinen üniformalı genç Naziler oldu. O zaman, nasıyonl sosyalistler henüz mevkil iktidara geçmemişlerdi. Fakat Teşrinias - ni İntihabındaki ademî muvaffakiyetlerine rağmen, hergün daha fazla kuvvetlenmekte idiler.

Hitlerci gençlerin böyle üniformalar içinde, haliharbedeki asker edasıla doluşmaları hiç de hoşuma gitmiyordu. Bu hall, Avrupanın istikbal için bir tehlike zannediyordum. Bu hususta Otto ile bir münakaşaya girdik. Otto dehşetli surette Hitler taraftarı idi. Nazilerin ikinci şefi olan Gregor Strasser'in karşısında Hitlerin kazandığı galibiyeti büyük bir coskunlukla anlatıyordu.

— Bütün mebuslara Hitler şöyle hitab etmişti: «Aramızda bir Yudas var! Onun ihanetine başkalarının da iştirak ettiği doğru mudur?»

Bunu söyleyerek cebinden bir kâğıd çıkardı. Bu kâğıda, Strasser'le birlik olarak itihâm ettiği bütün mebusların isimleri yazılı idi. Hitlerin polisi, kendisini mükemmel surette her şeyden haberdar etmişti!

— İşte, dedim, diktatörlerde benim hiç hoşuma gitmiyen ve hatalı gördüğüm nokta: daima casusluğu himaye etmek!

— Hiç şüphesiz ki Hitlerin casusları var! Ve olmalıdır da. Fakat Marthe, siz mi casusluk aleyhindedesiniz?

Margot söze karıştı:

— Acaba mevki iktidara geçecekler mi? — Hiç şüphesiz! Karşlarında kim var ki! Von Papen!... Evet o bir salon adamıdır... Zeki ve parlak bir insandır... Güzel söz söylemesini bilir. Fakat işte hepsi bu. Zaten o da rüzgârın ne taraftan estiğinin farkında.

Hindenburg yarına Hitleri gene kendisi götürdü.

— İhtiyar Hindenburgun pek çokmuş olduğu söyleniyor, doğru mu? Adetâ bunamış diyorlar.

— Ben gözümle görmedim amma zannedirim. Bir gün, önünden Nazi taburları geçerken kendini harb zamanında zannetmiş, ve oğluna «Oskar demiş, ben bu kadar çok Rus esir ettiğimizi biliyoruz.»

★

Ben gene kendi işim düşünmeğe başladım. Daha şimdiden Felden ile Werner'i düşmanım kıyan etmekte idim. Hattâ şimdi biri bana, beni takip ettiklerini haber verselerdi, hiç hayret etmeyecektim.

Felden zaten eski bir düşmandı. Harbi Umumide, İsviçrede, hemen hemen tek başına, bizim gizli teşkilâtın bütün işlerine mâni olmuştu. Bir kula gibi Bolo Pachayı elinde oynatan bir adamdı. Zavallı Lenoiri darağacına sürükleyen âmil gene o idi.

Feldenin usulü gayetle basitti. Bizim taraf hesabına çalıştığı hakkında birinden şüphe eder etmez onu ihbar edilmiş olduğuna inanılmıyorsa kadar uğraşıyordu. Nihayet bu casus artık mahv olmuş bulunduğu kanaatine gelince, günün birinde hiç tanımadığı bir yabancı yavaşca onun yanına gelyor ve:

— Siz Almanlar tarafından şiddetle takip ediliyorsunuz, diyordu. Bunu size söylemeğe mezun değilim amma... Bana çok sempatik gelyorsunuz. Sizi gözünüzde bulundurdum. Eğer bu şekilde çalışmağa devam edecek olursanız kendinizi mahv olmuş addedebilirsiniz...

Ve meçhul adam ortadan kayboluyordu. Bu şekilde ihbarlar muhtelif şekilde tekrür edince casusun maneviyatı bozuluyor ve muhakkak surette ele geçeceğine inanıyordu. Onun için tek kurtuluş çaresi kalıyordu. Bu da Almanlar hizmetine de çalışmak ve bu suretle iki taraflı casusluk yapmaktır.

Tabii yalnız Almanlar hesabına çalışıyormuş gibi görünerek memleketine sadık kalabileceğini ümid ediyordu. Fakat o gün, Felden eline düşmüş bulunuyordu. Felden bütün gayretini sarfederek onu meydana çıkaracak imkânlar hazırlıyor, faraza ondan hususi mürekkeble yazılmış bir mektub alıyordu. Bihâre Felden bu vesikayı Fransız gizli teşkilâtına gönderiyordu. Birkaç gün sonra, bedbaht iki taraflı casus, Fransız divanharbine sevketiluyordu. Onun aleyhine, kendi el yazısıyla kendisini itham eden vesikalar vardı.

Bazan böyle bir casus muhakeme bile edilmeden bir gece, bir sokak başında sırtına indirilen bir hançer darbesile öldürülüyordu.

Şimdi ben Feldene karşı bir cephe olarak, onun alçaklığıla öldürülmüş olan eski arkadaşlarının intikamını almış olacaktım. Lenoiri yalnız bir kere, ikinci bürünm sofa-sında görmüştüm, fakat bu kadar görüş bana kâfi gelmişti. O zavallıyı çok sevdim bulmuştum.

Eski şefim Ladoux, Lenoirin hatırasını temize çıkaracağımı söylüyordu Lenoirin intikamını almak daha doğru değil miydi?

Bob Wernere karşı şahsî hiçbir düşmanlığım yoktu.

Onun Intelligence Service'in tâ içinde yaptığı entrikalar beni doğrudan doğruya alâkadar edemedi. Hattâ, dünyanın en iyi teşkilâtını halz Intelligence Service'e galebe çalabilmiş olduğu için ona karşı büyük bir hayranlığım da vardı.

Ortada bir de Louise Walter vardı. Bu gülünç görünebilir amma, eski Alman vellehtinin casusile aramızda temizlenecek bir eski hesap olduğuna kanımdım. Bu kadın, azametli, cesur ve güzel bir kadındı.

O kendi üzerinde bulunduğu bir gemiyi soğukkanla batırmıştı. Kendi memleketi aleyhinde yapılacak bir anlaşmaya mâni olmak için cesaretle ölmeğe razı olmuştu.

Mary G. nin bana anlatmış olduğu bu batışın bazı tafsilâtını hatırlıyorum.

Geminin torpillendiği sırada iki casus kadının geminin süvarisi ve Çine giden Lyonlu zengin bir iplikçi ile birç oynuyorlardı.

Torpilin çarpışı gemiyi oldukça hafif sarsmış. Birç masasının üstünde bulunan viski bardakları bu sallantıdan dökülmüşler bile.

Fakat herkes bir torpile çarpmak tehlikesini düşündüğü için Lyonlu fabrikatör yerinden kalkmış, güverteden aşağıya bakan ken Louise Walter ona:

— Oh oyunu kesmeyiniz. Şimdi sıra benim, ben oynuyacağım ve elimde iyi kâğıdlar var.

Demiş, o da:

— Giriş ne olduğunu öğreneyim, şimdi gelirim.

Cevabını vermiş.

(İhtis: var)

Bir doktorun günlük notlarından

Apandisit

Apandisitlerde süratle karar ve hareket lazımdır. Apandisit krizi başladığı zaman derhal aile tabibi ve onun delâletile bir mütehasıs operatöre muayene olunmalıdır. Bu muayene hem serir, hem de laboratuvaria olacaktır. Yani hastanın ağrı mevdu olan sağ kasımın üst tarafı dikkatle tetkik edilecek, bilhassa nabız adedi sayılacak, derecesi muntazam alınacak ve aynı zamanda parmağından kan alınıp beyaz küreyatın adedi sayılacaktır. Hall tablide beyaz küreyatın adedi bir millimetre mikâbunda 6-7 bin kadardır. Bu miktar derhal on bin aşar, yirmi, yirmi beş bin bulur. O halde vücudde bir hareketli itihabiye mevdu ve muhakkak demektir. Böyle vak'alarda hiç vakit geçirmeden ameliyata sevk etmek lazımdır. Bu müddet te azami 24 ilâ 48 saatir. Kırk sekiz saati geçerse o zaman vaziyet değişir ve ameliyatın lüzumu veya ademî lüzumu operatöre tayin ve tesbit edilir. Bazan kırk sekiz saatte sonra ameliyat yapılmaz, yapılmaz, bazan da kaç gün geçerse gecsin unumî vaziyet derhal müdahaleyi icab ettirir. Herhalde herkesin bilmesi icab eden unumî bir prensip karında birdenbire bütün şiddetli sancılarda apandisitü düşünmektir. Hele böyle vak'alarda bazılarının telkinlerine kapılarak müşil almak asla caz değildir. Zaten unumiyetle sık sık müşil alma âdetini terketmek lazımdır. Doktorlar şimdi müşilî nadiren kullanmakta ve tavsiye etmektedirler.

Cevab istiyen okuyucularının posta pulu yollamalarını rica ederim. Aksi takdirde istekleri mukabelesiz kalabilir.

Nöbetçi eczaneler

Bu gece nöbetçi olan eczaneler şunlardır:

İstanbul ciheindekiler: Şehzadebaşında (İ. Hall), Eminönünde: (Hikmet), Aksarayda: (Perteve), A-lendarda: (Eğre, Neşet), Beyazıda: (Haydar), Fatıhte: (Emilyadi), Bakırköyünde: (İstanbul), Eyübdde: (Arif Beşir).

Beğli cihetindekiler: İstiklâl caddesinde: (Dellâsüda), Dalrede: (Güneş), Taksimde: (Limonicyan), Pangaltıda: (Nargileciyan), Karaköyde: (Hüseyn Hüsnü), Beşiktaşta: (Süleyman Receb).

Boğaziçi, Kadıköy, Adalardakiler: Kadıköyünde: (Halk Hülûsi Osman), Üsküdarıda: (Merkez), Sarıyerde: (Asaf), Adalarda: (İşşası Rıza).

Pazar Ola Hasan Bey Diyor ki:

— Hasan Bey, artık sine-me mevsimi de geldi.

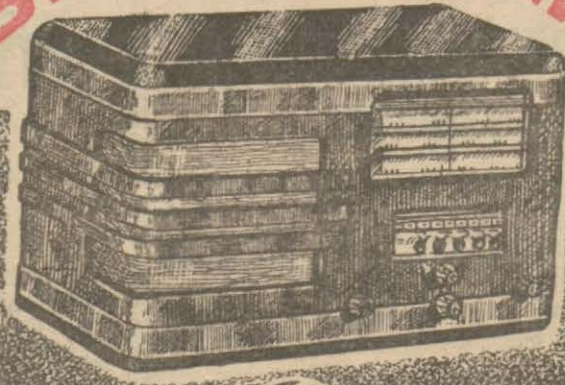
... Haber aldığımıza göre bu sene...

... Seyredeceğimiz filmle-rin hemen hepsi faciâ imiş.

Hasan Bey — Desene bu sene bize sinemalarda Avrupa manzaralarından başka film göstermeyecekler.

BİR ŞAHESER

1940 AKÜMÜLATÖRLÜ

7 LAMBALI

GENERAL ELECTRIC

RADYOLARI GELDİ

SATIŞ DEPOSU
Beyoğlu İstiklâl Caddesi
No. 28 Tel. 43849

Rutubet
hucreleriOtomatik
Stasyon
düğmeleri

Göz ayarı

Bulunduğu
odayı tenvir
eden ayrıca
cihaz

GENERAL ELECTRIC
MAĞAZASI

Eski Fezziati

Yatılı **BOĞAZIÇI LİSELERİ** Yatisız

aa sınıfı ve ilk kısım Bebekte eski Fransız mektebi binasında, kız ve erkek kısımları ayrı dairelerde olmak üzere Lise ve Orta okul.

Arnavudköyünde Tramvay Caddesinde Çifte Saraylarda

Kayıd için hergün saat ondan on yediye kadar Çifte Saraylarda Okul Direktörlüğüne müracaat edebilirler. İsteyenlere mekteb tarifnamesi gönderilir. Telefon : 36.210.

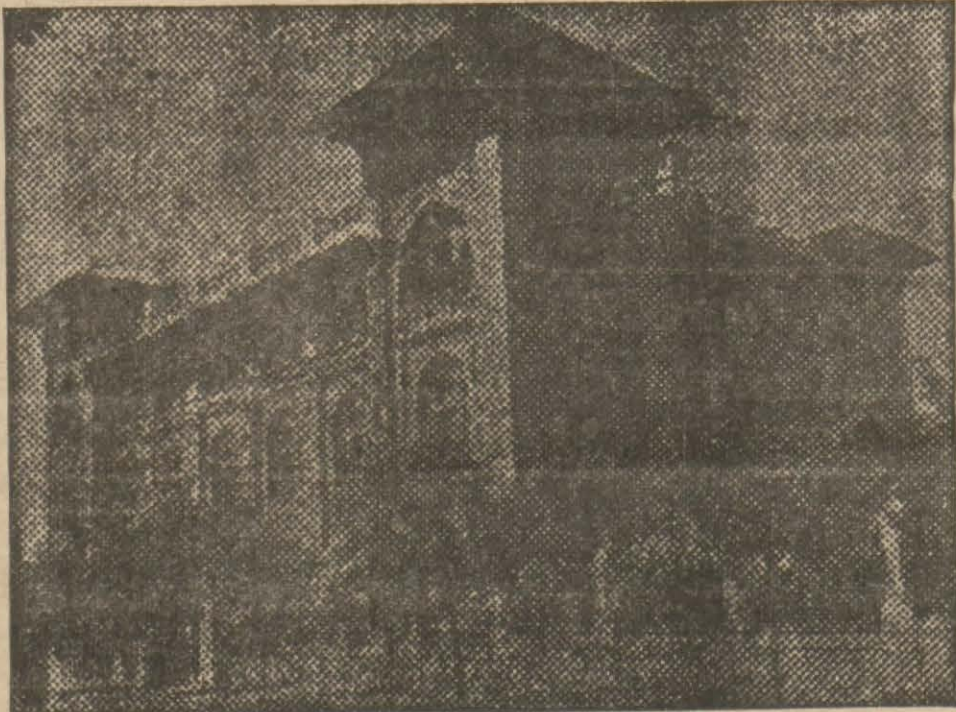
T. C. ZIRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1883

Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası

Şube ve ajans adedi: 262

Ziraat ve ticari her nevi banka muameleleri

PARA BİRİKTİRENLERE 28.800 Lira İKRAMIYE VERECEK

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plana göre ikramiye dağıtılacaktır:

4 Aded 1,000 Liralık	4,000 Lira
4 " 500 "	2,000 "
4 " 250 "	1,000 "
40 " 100 "	4,000 "
100 " 50 "	5,000 "
120 " 40 "	4,800 "
160 " 20 "	3,200 "

DİKKAT: Hesablarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlası verilecektir. Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylül, 1 Birincikanun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

Galatasaray Lisesi Alım satım Komisyonu Başkanlığından:

Miktarı Kilo	Muhammen fiatı Kuruş	İlk teminatı Lira K.	Nev'i
7000	65		Tavuk eti
5000	50	529 00	Hindî eti

Galatasaray lisesinin 1939 mallı yılında ihtiyacı olan miktar ve muhammen fiyatları ilk teminatı yukarıda yazılı tavuk ve hindi etinin 9 Birinciteşra 1939 Pazartesi günü saat 15 te Beyoğlu İstiklâl caddesi No. 349 lisele muhasebeciliğinde toplanacak okul komisyonunda kapalı zarf eksiltmesi yapılacaktır.

İstekliller yeni yıl Ticaret Odası vesikası ve ilk teminat makbuzu ve ticarethane nam ve hesabına hareket edenlerin noterlikten tasdikli vekâletnameleri birlikte 2490 sayılı arttırma ve eksiltme kanununun tarifati dairesinde hazırlıyacakları tekil mektuplarını belli gün ve saatten bir saat evveline kadar sözü geçen komisyon başkanlığına makbuz mukabilinde vermeleri.

Şartnameyi görmek ve lisele muhasebeciliği veznesine yatırılacak teminat müzekkeresini almak için Galatasaray lisesine müracaatları. «7428»

Daima genç Daima güzel

İngiliz KANZUK eczanesi
müstahzaratından

Krem Balsamin KANZUK ile Eksir Balsamin KANZUK

İsimli 2 şaheseri, bütün dünyanın en mükemmel güzellik müstahzarlarıdır. Ötedenberi memleketimiz kibar âleminin takdirine mazhar olmuştur.

Krem Balsamin KANZUK
Kadın güzelliğinin sihriyi terkinde saklayan en ciddi ve şayanı itimad marka. dır. Genç ve ihtiyar bütün kadınlar için zaruri bir ihtiyaçtır. Cildin letafet ve taravetini artırır. Yağlı, yağsız ve acıbadem cinsleri vardır.

Eksir Balsamin KANZUK
Cildin daimi yumuşaklığını temin eder. Yüzdeki çil ve lekeleri alır. Sivillceleri tamamen izale eder. Traştan sonra cilde lâtif bir serinlik verir.
İngiliz KANZUK eczanesi
Beyoğlu İstanbul

Londra ve Parisin en meşhur fabrikalarından gelen
BAYANLAR

için son moda ve yüksek fantazi MUŞAMBALAR ve MANTOLAR, Beyoğlunda BAKER mağazalarında teşhir edilmek ve gayet müsaide şerait ve ucuz fiatlarla satılmaktadır. Çeşitler tükenmeden evvel ihtiyacınızı şimdiden temin ediniz.

KIZILAY

C. Genel merkezi Başkanlığından:

- 1 — Eksiltmeye konulan iş: Kızılay C. Aksaray Hastabakıcı Hemşire mektebi ahşap bina tamirâtı, tahmini keşif bedeli (2221) lira (58) kuruştur.
- 2 — Bu işe aid evrak şunlardır:
A — Keşif cetveli.
B — Hususi fenni şartname.
İsteyenler bu evrakı Kızılay C. Hastabakıcı Hemşireler okulu müdüriyetinden meccanen alabilirler.
- 3 — Eksiltme 22.9.939 tarihinde Cuma günü saat 10,30 da Kızılay C. Hastabakıcı Hemşireler okulu müdüriyetinde yapılacaktır.
- 4 — Eksiltme, açık eksiltme usulüyle yapılacaktır.
- 5 — Eksiltmeye girebilmek için isteklinin 166 lira 65 kuruş muvakkat teminat vermesi bundan başka aşağıdaki vesikaları haiz olup komisyona ibraz etmesi lâzımdır.
- 6 — Eksiltmeye en az bir parçada (3000) liralık bina inşaatı yapmış ve iyi bir şekilde bitirmiş olduğuna dair resmî iş sahiblerinden alınmış iyi hizmet vesikaları.
- 7 — Cari seneye aid Ticaret Odası vesikası.

Devlet Denizyolları İşletme Umum Müdürlüğü İlanları

ADALAR TARİFESİ

Adalar - Anadolu - Yalova hattında 20 Eylül 939 Çarşamba gününden itibaren yeni tarifinin tatbikine başlanacaktır. Bu tarihten itibaren de Köprüden Haydarpaşaya saat 8 de kalkan posta 8.10 da kalkacaktır. (7410)

Beyoğlu Akşam Kız Sanat Okulu Direktörlüğünden:

- 1 - Kurs, Antalya, Balıkesir, Eskişehir, İzmir, Samsun ve Kastamonu a. çılan Akşam Kız Sanat Okulları için İnegöl mamulâtı 1400 aded sandalye ile 7 milimetre ve birinci nevi hakikî kristalden mamul Bizuteî olmak şartile 28 endam divar 19 üç kanadlı paravan ve 7 paravan beş ve 46 tuvalet aynası kapalı zarfla alınmak üzere eksiltmeye konulmuştur.
- 2 — Eksiltme 1939 Birinciteşrinin beşinci Perşembe günü saat 16 da Çağal oğlundaki yüksek mektepler binasında toplanan mübayaat komisyonu tarafından yapılacaktır.
- 3 — Sandalyelerin muhammen bedeli 2800, muvakkat teminatı 210 ve aynaların tahmin bedeli (1008), muvakkat teminatı 76 liradır.
- 4 — Sandalyelerin aynaların vasıfları muayene tesellüm ve tedavi şartları eksiltme şartnamesinde yazılıdır.
- 5 — İsteklilerin kanunî mevzuata uygun mektuplarını ve vesaikini belli saatten iki saat evvel komisyona vermeleri lâzımdır.
- 6 — Bu hususta malûmat edinmek isteyenlerin Okul idaresine müracaat etmeleri. «7149»

Dünya Muharrirlerinden Terü-
meler Serisi No. 37
O. HENRY

**BOLIVAR İKİ
KİŞİYİ ÇEKEMEZ.**

Türkçeye çeviren;
Hasan Ali Ediz

**Fi 50 Kr.
REMZİ KİTAPEVİ**

Son Posta Matbaası

Negriyat Müdürü: **Selim Ragıp Emeç**

SAHİPLERİ: S. Ragıp EMEÇ
A. Ekrem UŞAKLIGİL

İlan Tarifemiz

Tek sütun santimi

Birinci sahife	400 kuruş
İkinci sahife	250 "
Üçüncü sahife	200 "
Dördüncü sahife	100 "
İç sahifeler	60 "
Son sahife	40 "

Muayyen bir müddet zarfında fazlaca miktarda ilan yaptırılacaklar ayrıca tenzilâtli tarifemizden istifade edeceklerdir. Tam, yarım ve çeyrek sayfa ilanlar için ayrı bir tarife derpiş edilmiştir.

Son Posta'nın ticari ilanlarına aid işler için şu adrese müracaat edilmelidir:

İlanlık Kollektif Şirketi
Kahramanşade Han
Ankara caddesi